

ZEMPLÉN.

Társadalmi és irodalmi lap.

ZEMPLÉNVÁRMEGYE HIVATALOS KÖZLÖNYE

(Megjelenik minden vasárnap.)

ELŐFIZETÉS ÁR
 Egész évre 6 frt.
 Félévre 3 „
 Negyedévre 1 frt 50 kr.
 Bőrmontolten levelek csak ismert kezektől fogadtatnak el.
 Kísírótor nem adatna vissza.
 Egyes szám ára 20 kr.
 A szállításhoz minden garmondosor díjja 30 kr.

HIBETÉSI DÍJ:
 hivatalos hirdetéseknel:
 Minden egyes sor után 1 kr.
 Azonfelül bélyeg 30 kr.
 Kiemelt díszbetűk s körzettel ellátott hirdetésekért mérték szerint minden 1 centiméter után 3 kr számítatik.
 Állandó hirdetéseknel kedvezmény nyújtatik.
 Hirdetők a „Zemplén” nyomdába küldendők.

Szamaritánus egyesület.

Uj eszmével lép a jótékonyosság nemléje a társadalom elé és követel áldozatokát az emberiség szent nevében. Ezreknek kínos sóhajait és nyögéseit viszi füleitekhez, nyomorult betegeknek lázas vergődését mutatja szemiteknek és lány szeretettel szól hozzátok: lássa meg szemetek embertársaitok kinját és fületek süket ne maradjon a nyomor szava iránt

Az Ur házában, ott hol néma áhitat tartja elfogva az elmét és minden gondolat a közös atyához fordul: ne csak a karok felséges himnuszát hallgassátok, ne csak a pazar pompa ragadja meg figyelmeteket, hanem emlékezzetek a házakra, melyekbe a szinylődők menekültek gyógyító irt találandók beteg testükre. Szegények ők, mert betegek és szegények ők, mert reménytelenek. Hányan fekszenek ott, kiknek a halál megváltás volna és egészségük visszanyerése csak fájdalmuk megújulása lenne. Hiszen ha majd kijönnek a kórházból, mihez fogjanak ők, a szegények, ha betegségük felemészttette utolsó fillérüket és gyengességük munkára képtelenné tette őket! Szegény betegek, szerencsétlen reménytelenek!

Zilált keblükből jövő sóhajuk képes volt megindítani a társadalom ezreinek szívét; az Ur papjai megrezegtették a részvét hurjait és a legszebb ének szállt az ég felé, az emberszeretet dicsőítését zengedezve. A templomok néhány pillanatra megszűntek a felekezetek szűk köreiből zárkózni: a legszentebb eszme az emberiség közös templomává avatta őket. A nyomor egyenlővé teszi az embereket, a jótékonyosság ledönti a korlátokat, testvéreket tart minden szenvedőt, segít mindenütt, hol nyomort lát.

A főváros példája hatni fog.

A hol templomok vannak, ott a bete-

gek számára segítségért fog szózat felhangzani. És a hívők meghallják és megtudják, hogy Istent nem hisz az ember, ha a szegényeket testvéreikül nem vallja, hogy a vallás üres forma, ha a jótékonyosság hiányzik belőle.

Oh a jótékonyosság, az irgalom, a szeretet legdrágább kincsei az embernek, melyek őt a haláltól megmentik az Irás szerint, mert örök emléket állítanak a felsegítettek szívében.

Egy őskori legendát hadd elvenitsek fel előttek.

Megalkotta Isten a nagy mindenséget. Látta, hogy minden, mit teremtett, jó és megelégedve fordult szolgálóihoz. Nemde nagyszerű a teremtés? Semmi sem hiányzik, semmi sem felesleges. Az én fiamat, az embereket, szép világba helyezem. Az angyalok mind örültek, csak az ur leghevebb szolgálója leborult a trón számolya elé és így szólt: Világ ura! Valóban szép a világ, de oh esdve kérlek, vedd el a földről a szegénységet, a nyomort! De az Ur mosolyogva felelt: Erre ne kérj hív szolgálom! Ha a nyomort megszüntetném, meg kellene semmisítenem legkedvesebb gyermekemet: az irgalmasságot.

Isten itt hagyta legkedvesebb gyermekét. Reátok bízta őt, emberek fiai. Ápoljátok és tegyétek nagygyál Isten megfizet érte nektek.

Mikrosz.

A népoktatás állapota vármegyénkben.

II.

(Folytatás és vége.)

IV. A népoktatási intézetekre fordított összeg. Az iskolák fentartására fordított összeg 232.302 ft. Ezen felül a homonnai műfaragó intézetre kiadott 2514 ft, a s.-a.-ujhelyi női ipariskolára mintegy 700 ft s a vármegye különböző vidékein fenn-

s így Tisza Kálmán, az európai híró államférfiú, szintén tanítványai közzé tartozott.

A negyvenes évek mozgalmas eseményei már Budapesten találtak. Kiváló műveltsége és jogi ismeretei megnyitották előtte az irodalmi és politikai körök ajtaját s legbizalmasabb viszonyba lépett Jókai-val, Petőfi-vel, Vasvári-val, Kemény Zsigmonddal, Királyi Pállal, Csakó-val, a szerencsétlen véget ért drámáiról.

Csakó Zsigmond, mikor egyszer Emődy meglátogatta, azzal a kérdéssel fordult hozzá: hiszed-e, hogy agyonlövöm magamat; s mielőtt Emődy megakadályozhatta volna, Csakó a kezében tartott pisztolylyal csakugyan véget vetett életének és Emődy karjai közt lehelte ki lelkét.

Petőfi ez általa megírt nemzeti dalt Jókai, Emődy és több barátja előtt olvasta fel először s nagy volt felbosszankodása, mikor ráfogták, hogy a dal nem új, hiszen Emődy már tudja. És Emődy megértvén a tréfát, csakugyan elszavalta egyetlen hiba nélkül a híres költeményt — egyszeri hallás után. Ilyen bámulatos nagy volt emlékező tehetősége. Petőfi maga is jóízűt nevetett aztán a sikerült tréfán.

Emődy a forradalomban tevékeny részt vett. Rövid ideig szerkesztette a Hivatalos Közlöny-t, majd mint címzetes honvéd-örnagydiplomáciai megbízást is kapott a kormánytól Bukarestbe.

A forradalom után, mint hírlapíró tünt fel, később mint ügyvéd működött s a legbonyolultabb peres kérdések megoldása által tette ismertté nevét a főváros jogászai előtt.

Mikor 1863-ban a jogi szakoktatást újra szer-

álló kisdédóvó intézetekre 7022 ft, Az 1889/90 isk. évben a népoktatási intézetekre tehát összesen 242.538 ftot fordítottak, mely összeghez az állam 36 596 fnyi segítséggel járult, (15%).

V. A tanítói fizetések kiszolgáltatása. A tanítók fizetésének kiszolgáltatása az ország több vidékén még sok kívánni valót mutat; mert az egyházi és polgári hatóságok intézkedéseinek dacára itt-ott csak nagy ügyvel-bajjal hajthatják be a tanítók fáradsággal megérdemelt filléreit. Annál örövendesebb, hogy Zemplén-vármegyében a múlt évben a tanítói fizetések kiszolgáltatása miatt csak egy-két helyről érkezett panasz, de a tanfelügyelő, illetőleg a közigazgatási bizottság azonnal meg tette a szükséges és sikeres intézkedéseket.

VI. A vármegyei közigazgatási bizottság intézkedései. A vármegyei közig. bizottság, a jelentés szerint, az 1890. évben megtett mindent a népoktatási intézetek szaporítása és fejlesztése érdekében. Ezen intézkedései eredményezték többek közt a homonnai polgári iskolának kereskedelmi iskolával történt kibővítését; a gálszécsi állami elemi népiskola szervezését; a tőke-terebesi állami iskola átalakítását s kibővítését; a közegészségi tekintetben kifogásolt mező-laborczi állami elemi népiskola kijavítását és a nagy-mihályi iparos tanulók iskolájának szervezését. Ami magát S.-A.-Ujhely várost illeti, itt a múlt évben sem történt említésre méltó népoktatásügyi intézkedés, s így p a Zemplén-ben és a megyei kir. tanfelügyelő által évekenkel ezelőtt sürgetett polgári fiu- és leányiskola felállítására még most is — »pium desiderium.«

Jelen idők jobbjai igen belátják a népnevelés elkerülhetetlenül szükséges voltát és bölcsen tudják, hogy kezdeni szükséges ott, hol végezni akarnak. Kezdeni kell tehát nekünk is, ha meg akarjuk mutatni, hogy ránk is hatnak ama dicső példák, melyeket hazánknak sok, S.-a.-Ujhelynél sokkal kisebb városa is napról-napra nagyobb számmal mutat föl, melyek évenként ezreket áldoznak iskolai célokra és hol lelkes ügybarátok vállvetve működnek a népoktatás előmozdításában. Igen kezdeni kell nekünk is valahára, mert mi bizony jó lelekkel mondhatjuk, hogy az iskolai ügyre nézve még sem ébredtünk föl, még sem értők meg a kornak intó szavát!...

De »Wozu in die Ferne schweifen, das Gute liegt so nah.« Ott van Nagy-Mihály, Homonna, Varannó és vármegyénk több d-rék községe, hol a népnevelés és közművelődés szent ügyének sok

veztek, Vay Miklós br.-nak, az egyházkerület és főiskola főgondnokának, úgyszintén Erdélyi János-nak, a nagyhírű írónak és tanárnak, sikerült Emődy Dánielt megnyerni a sárospataki főiskola részére.

Sárospatakon élt azóta, tanítva a magyar magánjogot és a perrendtartást. Különösen magyar magánjogi előadásai híresek voltak. Súlyt helyezett a magyar magánjog történelmi fejlődésének s nemzeti sajátosságainak megismertetésére, de emellett nem hagyta figyelmen kívül az újabb fejleményeket sem s a multnak a jelennek való szerencsés összeegyeztetése, a melyhez hozzájárult a kedves, egyszerű, frázisoktól mentes előadás, okozta aztán, hogy tanítványai annyira szerették s elsajátították a tudományt már magán az előadáson. Bár csak az Emődy által hirdetett alapelveket követnék azok is, kik a történelmi fejlődéssel és a nemzeti sajátossággal szaktitva, az idegen szellemű, ugynevezett modern tudomány alapján akarják polgári törvénykönyvünket megalkotni

Mint tanár keveset szerepelt a nyilvánosság előtt. 1868-ban, mikor Erdélyi János meghalt, ő tartotta felette az emlékbeszédet. 1875-ben a jogi akadémiák újra szervezésekor a jogi akadémia ő képviselte a főiskolát s ő volt kizemelve, hogy 1893-ban, mikor a sárospataki főiskola 100 éves emlékünnepeit üli, emlékbeszédet tartson. Ebben a halál megakadályozta.

Az irányadó körök 1867-ben magas állással kinalták meg az igazságügyministeriumban. A kolozsvári tudomány-egyetem megalakításánál szó volt róla, hogy őtet szemelték ki az új egyetem magánjogi tanszékére; de ő visszautasított minden

TÁRCA.

Emődy Dániel.

— 1819—1891. —

Csak kevesen élnek már, kik tevékeny részt vettek azokban a korszakot alkotó eseményekben, amelyek nemzetünk újraébredését előidéztek. Ugy tűnnek fel ez emberek, mint a letarolt erdőből épen hagyott egy-egy terebélyes fa, s fájdalom fog el, mikor az enyészet erőt vesz rajtok, hogy annál nagyobb legyen az ür, amelyet ledőltekben maguk után hagynak.

Sokan előkelő állást foglaltak el közülök, mások megelégedtek szerényebb állással, dacára annak, hogy szellemi látkörük s tudományos műveltségük hivatottá tette volna őket, hogy magasabb polcra jussanak.

Ezek közzé tartozott a sárospataki főiskolának e napokban elhunyt jeles tanára: Emődy Dániel.

Az európai műveltségű ember s a magyar magánjognak egyik legalaposabb ismerője, megelégedett a szerény tanári állással, legfőbb büszkeségét abban lelve, hogy előadásai által ismeretei a fiatal nemzedék közkincsévé váljanak

Emődy Dániel 1819-ben Gönczön született. Iskoláit Szikszón, Debreczenben s Budapesten végezte. Egy ideig a Tisza-családnál is nevelősködött,

Mai számunkhoz egy és fél ív melléklet van csatolva.

lelkes pártfogója a tanfelügyelő törekvéseit támogatva, az utolsó tíz év alatt a népoktatás ügyét az állam segítségével felvirágoztatta. Hiszen ha még soká tartana a „more patrio“-féle feltétlen és folytonos takargatás, nemszólás, elnézés, mint ezt városunknak tanügyére nézve tapasztaljuk, bizony elérnők, hogy nem sokára azt hinné az ember, hogy városunknak teljesítetlen kötelességei már nincsenek is a népoktatásügyet illetően.

Ha mulasztásainkat avval mentegjük, hogy nincs pénz, még akkor is kötelességünk utat és módot találni arra, hogy a polgári fiú- és leányiskolát minél előbb életbe léptethessük; mert nem csak az elemi népoktatást végzett leányainkra és a kereskedelmi vagy iparos pályára készülő fiainkra nézve nagy hátrány minden késedelmezés, hanem városunk közművelődésére nézve is.

A vármegyei közg. bizottság múlt évi működésének egyik fontos mozzanata azon intézkedése is, hogy felhívta az illető isk. főhatóságokat, hogy a tanítói pályán kellő sikerrel nem működő tanítókat hivatalból nyugdíjaztassák, a tanítói pályára nem jogosultakat pedig bocsássák el. Egyesek nyugdíjaztattak is, sőt egyeseket elbocsátottak; de több helyen túrni kellett ideiglenesen a kellő képességgel nem bíró tanítókat is, mivel a javadalmazások csekélyége miatt ezek alkalmas egyénekként nem voltak felcserélhetők.

VII. A zsidó zugiskolák. Nemes Lajos, vármegyének kir. tanfelügyelője, 11 évi működése alatt folytonosan egész erővel küzd a szellemet butító zugiskolák ellen. Minden értelmes zsidó szigorúan elítéli a társadalomnak e káros kinövéseit, s azért a tanfelügyelő még akkor, midőn e nagy vármegye népoktatási ügyének vezetését átvette, feltette magában, hogy a zsidó zugiskolákat, a nemzeti és társadalmi szellem e rákfenéjét, úgy elfojtja, hogy még lételemek egy paránya se maradjon meg belőle. Mert Zemplén-vármegyében tíz évvel ezelőtt a zsidó népnevelés még igen szomorú állapotban volt. A felvidéki zsidóság nagyobb részét az a téves felfogás jellemezte, hogy a műveltség a valóságos erényt és faji jellegét képes megölni s ezért Zemplén-vármegye akkor tanyája volt a testi egészséget és szellemi erőt veszedelembé ejtő zugiskoláknak. A népnevelés barátja a szánalomtól áthatva undorral fordult el a Zemplén-vármegyei zsidóság zugiskolái rendszerétől.

Akkor csak S. A. Ujhelyben, Tolcsván és Homonnán volt nyilvános izr. iskola. S mennyire változtak azóta a viszonyok! Zemplén-vármegyében most húsz nyilvános izr. elemi népoktatás van s ott, hol ilyen nincs, a zsidó tanköteles gyermek a helységben levő más nyilvános iskolát látogatja. A tanfelügyelői jelentésből pedig a legnagyobb örömmel megtudtuk azt is, hogy a múlt évben az egész vármegye területén csak nyolc zugiskolát fedeztek fel. A zugiskolák bezáratása és a zugtanítók, valamint az ezeket pártoló szülők megbüntetésére céljából a múlt évben is a legszigorúbb rendszabályok alkalmaztattak a közigazgatási bizottság részéről. A zugiskolák tanítóit és fentartóit pénzbírsággal büntették s a behajtott 421 ft 34 krt a magyar nyelvet és népnevelést terjesztő egyesület javára és pénztárába fizették be.

Ezekben röviden ismertettük az érdekes jelentést, mely ismételve megerősít bennünket azon meggyőződésünkben, hogy Zemplén-vármegye népoktatásának élén a jelenlegi kir. tanfelügyelőben fáradhatatlan buzgóságu, szakértő férfival bírnak, kinek egyik legnevezetesebb, legszebb tulajdon

kitüntetését, maradt az a mi volt: szerény, buzgó munkása a magyar tudományosságának.

Az utóbbi években kissé megtört már korának sulya alatt s erőinek hanyatlását nagyban előidézte az a rendkívüli szorgalom, melyet tantárgyainak előadására fordított.

A hanyatló félen lévő fát a gyenge szellő is földre dönti, ő sem jött többé magához, mióta múlt év őszén meghült. Hasztalan volt az erős léleknek küzdése a gyenge testtel, hasztalan csatlágtagjainak önfeláldozó apolása. A mindenki által szeretett és becsült jeles tanár e hó 13-án meghalt.

Temetésére, a mely e hó 15-én volt, messze földről összesereglettek ismerősei és tisztelői, hogy az utolsó kitüntetés megadják annak, ki életében minden kitüntetését visszautasított.

A főiskola udvarán a koszorúkkal elpegett ravatalnál Mitrovics Gyula, főiskolai tanár és egyházkerületi főjegyző, tartotta az emelkedett szellemű gyászbeszédet, hiven és szépen rajzolva az elhunytak érdemeit s tiszta jellemét. A sarkertben Kun Béla, főiskolai tanár, megindító szavakkal esetelte azt a bánatot, melyet a főiskolai tanárok az Emőd halála felett éreznek. Azután tanítványai vettek búcsút a szeretett tanártól s a főiskola énekkarának gyászdalai között helyezték sírba a koporsót, mely a legnemesebb szívű ember holttestét rejti magában.

Emléke azonban tovább is élni fog közöttünk; s míg az igaz hazafiság, szívdaró jellem és tudományos műveltség tisztelőkre talál: nem lesz elfeledve Emőd Dániel.

Csoltói.

sága az, hogy vármegyéje tanítóinak nemcsak előjárója, hanem a szó szoros értelmében jóakaró barátja is!

Knopfler Sándor.

Vármegyei ügyek.

A közigazgatási bizottság főispán ömeltősága elnöke mellett folyó hó 13-án tartotta legutóbbi ülését. — Az alispáni jelentés szerint zugiskolákat újabban nem találtak. Március folyamán Amerikába kivándorolt 283, visszajött 54 egyén. Elszomorító hivatalos adat, hogy a n. mihályi és gálszécsi járásokban a katona-szolgálatra kötelezettek közül a távollévőknek több mint egyharmadrésze Amerikában van! A kivándorlásra csábító ügynökök levelekkel árasztják el a községet; miért is megkerestették a kassai kir. posta- és táviróigazgatóság, hogy az ide vonatkozó ministeri rendelet értelmében kellő szigorral intézkedjék és a falusi postamestereket tiltsa el az ügynököktől jövő levelek kézbesítésétől; a fősztaligabírák pedig a kivándorlás megállítására alkottott szabályrendelet legszigorúbb végrehajtására utasították. — A vármegyei pénztár állapota ez évi március hó 31-én következő volt: házi pénztárban 987 ft 79¹/₂ kr.; úti pénztárban 8089 ft 67 kr.; betegápolási alapban 116 ft 43¹/₂ kr.; közg. letéti pt.-ban 49.255 ft 97 kr.; körjegyzői nyugdíjalapban 31.311 ft 67 kr.; mértékhitelítési alapban 111 ft 82 kr.; közmívelődési pt.-ban 21.518 ft 76 kr.; tisztviselői nyugdíjalapban 64.657 ft 90¹/₂ kr.; katonabeszállásalási alapban 1448 ft 91 kr.; hadászati pt. ban 5139 ft 23 kr. Kintlévő hátrálékok úti pénztárból: 11.175 ft 23 kr.; betegápolás alapjából: 21.906 ft 06 kr.; tisztviselői nyugdíjalapból: 11.007 ft 97¹/₂ kr.; közmívelődés alapjából: 11.727 ft 77¹/₂ kr.; katonabeszállásalás pénztárból: 5541 ft 22, vagyis az összes hátrálék: 61.358 ft 26 kr.*) A hátrálékok aránylag legnagyobbak a bodrogközi és gálszécsi járasok területén. — Hosszu vitára szolgáltott okot az árvászeknek elvi kijelentést kérő egyik előterjesztése. Az volt a kérdés, hogy a gyámpénztár tart. alapjának tulajdonát képező egyik ingatlanság, melyet az árvászek eladott, s a vevő fél nevére most tulajdonjogilag átírandó: az árvászeki elnök vagy pedig a tisztí főügyész nevében megkötött adásvételi szerződéssel terjesztendő-e telekkönyvezés végett a birtokbiróság elé? Az árvászek a tisztí főügyészt bizta meg a szerződés aláírásával, amely megbízatás ellenében a tisztí főügyész kifogással élt. Így került az ügy döntés végett a közg. bizottság asztalára. A kérdés megvitatásánál az egyik vélemény mellett harcolt, hogy az elnök szerződés és jóváhagyó fél egy személyben nem lehet, a szerződés megkötésével az árvászeknek más tagja (jelen esetben a tisztí főügyész) volt megbízandó; a másik vélemény, mely részen a többség győzött is, azt bizonyította, hogy a tisztí ügyész csakis jogi tanácsosa lévén az árvászeknek: sem jogos, sem köteles, sem kompetens, sem felelős, sem szerződések kötésére alkalmazható tagja nem lehet az árvászeknek. A kérdés ekként eldöntvén, minthogy a törvénynek ide vonatkozó rendelkezése nem határozott: ez ügy tárgyalása alkalmából s általános kérdés formájában decizió kiadása végett a belügyministerhez is felterjesztést intéztek. — Az árvászeki h. elnök jelentése szerint márciusban elintézték 1896 ügyszerűsítést, hátrálékul ájtott ápr. hó 624. — Királyi ügyész jelentette, hogy a rablétszám márciusban 248 volt, ebben elítelt 183. A börtönegészség jó. — A kir. tanfelügyelő in dítványára Kecskeméthy Zsigmond bodrogkeresztúri főbírónak s ottani birtokosnak, ki a Bodrog-Keresztúrban létesítendő állami elemi iskola céljára 800 ftot adományozott, elismerést szavazott a közg. bizottság (Éljen!). A tőke-terebesi iskolához az 1891/82-tanévre még két tanítónői állomás rendszeresítettén: Koch Margit és Krassnapolszky Margit okl. tanítókat nevezte ki a minister. Fried Náthán tokaji, Reich N. tarczali lakosok, mindketten pedig izr. zugtanítók, az első fokulag rájok kimért bírság miatt felebeztek. Az első foku határozatot jóváhagyták. — Kir. főmérnök előterjesztése alapján s tekintettel arra, hogy a tavaszi alkalmatlan időjárás miatt a hátrálékos közmunkatartozások apr. 1-ig ledolgozhatók nem voltak, azok les. olgáltatásának végső és utolsó napjával május 31-ikét tüzték ki. Az utbiztosok ujonnan kijelölt szakaszaikat máj. 1-ig kötelesek átvenni, kijelölt lakhelyeiket pedig f. évi aug. 1-ig tartoznak elfoglalni. Beható tárgyalás során a 14 utbiztos és a rendelkezésükre bocsátott 80 utkaparó (számuk 24-el szaporodott) elhelyezését következőleg állapították meg:

I. Utbiztoságban: Major Sándor, lakhelye Bersék, utvonal hossza 74 klm. Útiátalánya (kilometer-pénze) 239 ft 84 kr, 6 utkaparóval.

II. Utbizt. Szabó Lajos lh. Tálya, utv. h.

*) E megdöbentően nagy hátrálék azonban csak lát-szólagos; mert abba befoglalták a f. évi kirovásoknak is, amelyek pedig, még ma, esedékes könyvköveteléseknek nem tekint-hetők. Ha a négyféle vármegyei pótdának 1891. évi előírását vagyis 39.434 ft 19 krt levonjuk, a helyesbített hátrálék le-száll: 21.914 ft 07 krra!

Szerk.

64 kilom. útiát. 192 ft 20 kr., 6 utkaparóval.

III. Utbizt. Ranner János, lakhelye S.Patak. Útiát. 182 ft 14 kr., utszakaszának hossza 64 klm, 5 útk.

IV. Utbizt. Udvarhelyi János, lakh. Perbenyik, utiát. 235 ft 82 kr., utsz. h. 77 klm. 5 utk.

V. Utbizt. Gyula Lajos Adarián, lh. S. A. Ujhely, utiát. 223 ft. utsz. h. 70 klm. 5 utk.

VI. Utbizt. Pribék István, lh. Gálszécs. utiát. 206 ft 21 kr., utsz. h. 65 klm. 6 utk.

VII. utbizt. Kigyóssy István, lh. Butka, utiát. 226 ft 18 kr., utsz. h. 54 klm. 6 utk.

VIII. Utbizt. Retteghy Mihály, lh. Varannó, utiát. 190 ft 02 kr., utsz. h. 57, 6 utk.

IX. Utbizt. Kádár Mihály, lh. A. Hrabóc, utiát. 202 ft 05 kr., utsz. h. 63 klm. 6 utk.

X. Utbizt. Kormány László lh. Sztropkó, utiát. 189 ft 27 kr., utsz. h. 68 klm. 5 utk.

XI. Utbizt. Zalánffy Sándor, lh. Homonna, utiát. 211 ft., utsz. h. 73 klm. 6 utk.

XII. Utbizt. Ribnyikár Pál, lh. Mező-Laborc, utiát. 229 ft 02 kr., utsz. h. 76 klm. 6 utk.

XIII. Utbizt. Füzesséry Károly, lh. Szinna, utiát. 234 ft. 16 kr., utsz. h. 72 klm. 6 utk.

XIV. Utbizt. Zaborovszky Kornél lh. Sztakcsin, utiát. 260 ft 82 kr., utsz. h. 75 klm. 6 utk.

A kir. pénzügyigazgató jelentéséből kiemeljük, hogy március hó folyamán egyenes adó kirovásokra befolyt 30,663 ft 75 kr., a múlt évi március havi bevételhez mérten most több: 2091 ft 56 krral; hadmentességi díjra 491 ft 47 kr. most kevesebb 440 ft 53 krral. — Markó János, Ondocsin György ifj. Mihalszik Mihály, ifj. Cseklószky Mihály, Sol-tész István, Kása Ferenc, Petro János és Takács Józsefnek kivételes nősülés engedelmért benyuj-tott folyamodásaik kedvező elintézésben részesültek. — Ezek során d. u. egy és fél órakor a hosszúra nyúlt ülés véget ért.

A törvényhatósági utadó alapvető munkálatával annyira haladt már a számvevőség, hogy pár nap múlva hozzáfoghat az egyenkénti kivetés lajstromainak egybeállításához. A máig teljesített kiszámításokból közérdekűnek tartottuk nyilvánosságra juttatni a következő nagy eredményeket: Törvényhatósági utadó-alapul kimutattak a 451 községből 888,027 ft 35 krt. Ebből 6% el terhelendő utadó alapul megmaradt 457,254 ft 25 kr, ami megfelel 27,435 ft 25 krnyi utadónak. Minimálisták összes száma a vármegyében: 58,226 egyén, kiknek összes állami adója: 430,773 ft 10 kr. Kézinimálista van 45,460 egyén, igás 12,766, akik 106,499 ftnyi utadóértéket képviselnek, vagyis 80,641 ft 61 krral többet, mintha csak állami adójuk után rovatnak volna meg utadótartozással. A % esek és minálisták együttes évi utadóterhe tehát megfelel: 133,923 ft 24 krral. A számvevőség most azon dolgozik, hogy meghatározza: kik és hányan lesznek a közvetlen adófizetők.

Fősorozás eredménye. Varannóról írják: A katona-ujoncozást f. hó 14-én fejezték be a varannai járásban. Az állítási lajstromokba fel volt véve 792 hadköteles. Ezek közül távol maradt 417, a sorozó bizottság előtt megjelent 375, kik közül besoroztak a hadsereg ujoncjutalékára 74, a hadsereg póttartalékába 9, a honvédség ujoncjutalékára 4, a honvédség póttartalékába 6, összesen 93 legényt. Az eredmény tehát kitünőnek mondható, mert a sorozó bizottság előtt megjelent hadkötelesek közül minden negyedik ember bevált. A közös hadsereghez besorozottak között van két egyéves önkéntes. Az örvendetes eredmény felemlítésénél, fájdalom, egy szomorú statisztikai adatról is kell szólni s ez az, hogy a sorozó bizottság előtt meg nem jelent 417 hadköteles közül Amerikában van 365 ember!

Dohánygyár ügye. A magy. kir. pénzügyminister öexciája értesítette a vármegye közg. bizottságát, hogy a philokszterától elpusztított Hegyalja vidékén némileg úgy kíván geszteni, hogy még az 1892. év folyamán a Hegyaljának erre legalkalmasabb helyén egy dohánygyárat fog felállíttatni.

Törvényjavaslat

a közigazgatás és az önkormányzat rendezéséről a vármegyékben.

(VI. közlemény.)

III. RÉSZ.

II. FEJEZET.

A vármegyei törvényhatósági bizottság.

A törvényhatóság egyetemét a bizottság képviseli. (156. §.)

A bizottság áll felerészben a törvényhatóság területén legtöbb egyenes államadót fizető állampolgárokból, hason felerészben pedig a választó közönség. választottjaiból. Ezeken kívül állásuknál fogva a bizottság tagjai: az alispán, a pénzügyigazgató, az árvászeki elnök, a jogtanácsos, a tanfelügyelő, az erdőfelügyelő, a főjegyző, a főorvos, a gazdasági felügyelő és az államépítészeti hivatal főnöke. (157. §.)

Folytatás az I-ső mellékleten.

Bizottsági tag általában nem lehet: a) a ki nem magyar állampolgár (1879 L. t. c.); b) a ki 24 évét még be nem töltötte, vagy a kinek kis korúsága meghosszabbított; c) a ki gondnokság alatt áll; d) a ki irni és olvasni nem tud; e) a ki a törvényhatóság területén legalább 2 év óta nem bír valamely ingatlan, vagy ugyanannyi idő óta ott nem lakik és adót nem fizet; f) a ki nem bír azon szellemi vagy anyagi kellékekkel, melyek a képviselő választási állandó névjegyzékbe való felvételre jogosítanak; g) a ki csőd alatt áll; h) a ki oly büntett vagy vétség miatt van jogerejüleg vád alá helyezve, a melyre a büntető törvénykönyv a hivatalvesztést vagy a politikai jogok gyakorlásának felfüggesztését állapítja meg; továbbá a ki fegyház, börtön, vagy három hónapot meghaladó fogház vagy államfogház büntetésre, avagy a politikai jogok gyakorlásának felfüggesztésére szóló ítélet hatálya alatt áll, végre a ki nyereségvágyból elkövetett büntett vagy vétség miatt jogerejüleg elítélve volt. (158. §.)

A bizottsági tagok számát a törvényhatóság lakosainak száma szabályozza, úgy, hogy minden 500 lakos után egy bizottsági tag számítatik. A bizottság legtöbb adót fizető és választott tagjai összes száma azonban 120-nál kevesebb és 600 nál több nem lehet. (159. §.)

Mindenki csak egy törvényhatósági bizottságnak lehet tagja (161. §.).

A legtöbb adót fizetők névjegyzékét az adóhivatalok hivatalos kimutatásai alapján minden évben a törvényhatóság igazoló választmánya állítja össze, illetőleg igazítja ki. Az igazoló választmány áll: a közgyűlés által egy évre választott 5 tagból és a főispán által a bizottsági tagok közül szintén egy évre kinevezett elnökből és 3 tagból, előadója a törvényhatósági jegyző. (162. §.)

A sorrend megállapításánál a törvényhatóság területén fizetett összes egyenes állami adó vétetik számításba; továbbá az állami, felekezeti, törvényhatósági, községi és magán tanintézetek tanárai, a tudományos akadémia tagjai, az akadémiai művészek, a folyóirat és lap-szerkesztők, a lelkészek az ipar- és kereskedelmi kamarák bel és kül tagjai, ugy szintén a magyar államban érvényes oklevéllel ellátott tudorok, tanárok, ügyvédek, bírák, orvosok, mérnökök, építésszek, gyógyszerészek, sebészek, bányászok, erdészek, gazdászok, gazdaszítzek és állatorvosoknak összes egyenes államadója kétszeresen számítatik. (163. §.)

Azok, a kik a 163. §. kedvezményét igénybe venni kívánják, az ülések tartama alatt az igazoló választmány előtt szóval vagy írásban minden évben jelentkezni és jogosultságukat igazolni kötelesek. (164. §.)

Az igazoló választmány a kitűzött és kihirdetett napokon nyilvánosan tartja üléseit, a felszólamlások fölött határoz: azon határozatát, melylyel valaki a névjegyzékből kitöröltetett, az illetőnek 8 nap alatt kézbesítetteti. A kézbesített határozat ellen a kézbesítéstől s a névjegyzék ellen általában a törvényhatóság székházán lett kifüggesztéstől s a névjegyzék ellen általában a törvényhatóság székházán lett kifüggesztéstől 15 nap alatt az állandó bíráló választmányhoz fellebezésnek van helye. (165. §.)

A bizottsági tagok választása választókerületenként eszközöltetik. A választókerületeket az egymáshoz tartozó községek, illetőleg utcák s a választási főhely kijelölésével a törvényhatóság maga alakítja meg. Egy-egy választókerületben 200 választónál kevesebb és 600 választónál több nem lehet. Olyan község, melyben legalább kétszáz választó lakik, külön választókerületet képez. Ha a választók száma 600-at meghaladja, a község 200-600 választóból álló külön választókerületekbe osztandó fel. (166. §.)

Választható mindaz, a kire névze a 156. §-ban felsorolt kizárási okok fenn nem forognak. Választó a törvényhatóság mindazon lakosa, a ki az országgyűlési képviselőválasztásra jogosultaknak azon évre érvényes állandó névjegyzékébe felvétellett. (168. §.)

A bizottság választás alá eső tsgjai 3 évenként 6 évre választatnak. Az ezen törvény értelmében legelső alkalommal megválasztottak közül, az első 3 év leteltével minden egyes választókerületre névze külön eszközölt sorshuzás utján a választottak fele kilép. Jövőre pedig minden 3 év leteltével azok lépnek ki, a kik a szabályszerű 6 évet már kitöltötték. (169. §.)

Vitás esetben első fokulag az igazoló, második fokulag az állandó bíráló választmány határoz. (170. §.)

A választás napját a közgyűlés tüzi ki. Az alispán, az igazolt tagok névsorát tájékozás végett közzé tenni és a választás napját kellő időben kihirdetni köteles. (171. §.)

Ha olyan választatik meg, a ki mint egyik legtöbb adót fizető már tagja a bizottságnak, az alispán azonnali felszólítására a végleges igazolástól számított 15 nap alatt köteles az iránt nyilatkozni, ha elfogadja-e a választást. Ha a választást elfogadja, helye a sorrendben következő legtöbb adót fizető által pótolatik. (172. §.)

Az, a ki a vármegye területén több helyen

választatott meg, azon kerületet fogja képviselni, melyet az alispán azonnali felszólítására a végleges igazolástól számított 15 nap alatt teendő nyilatkozata szerint képviselni kíván. (173. §.)

A választás a szavazók nevének és lakhelyének nyilvános feljegyzése mellett személyesen beadott szavazatlapon által történik. Ha többen egyenlő szavazatot nyertek, ezen esetben, a fölött, hogy melyik legyen bizottsági tag, a választási elnök sorshuzás által dönt. (174. §.)

A választást a helyi viszonyokhoz képest egy vagy több kerületben a közgyűlésnek e célra megválasztott küldöttje, mint elnök vezeti. A választók a választás megnyitására a küldött mellé 4 bizalmi férfit jelölnek ki maguk közül. Ha e joggal élni nem akarnak, a bizalmi férfiakat, valamint a jegyzőkönyvvezetőt a küldött nevezi ki. A választásnál az érdekelt községek bírái és jegyzői, illetőleg a hatósági községek hivatalból jelen lenni s a szavazók azonosságára felügyelni kötelesek. (175. §.)

A választás egy és ugyanazon kerületben egy napnál tovább nem tarthat. Kezdődik reggeli 9 órakor és végződik este 4 órakor. (176. §.)

A szavazatok összeszámítása nyilvánosan történik. Az összeszámítás lehetőleg az nap befejezendő. A választás eredményét a küldött azonnal kihirdeti. (177. §.)

A választás folyamáról a lényeges mozzanatokra kiterjedő jegyzőkönyv vezetetik. A jegyzőkönyvet a választási elnök, a jegyző s a bizalmi férfiak aláírják. (178. §.)

A választási eljárásra vonatkozó panaszok, illetőleg a megválasztott tag választáshoz képest sége ellen emelt felszólalások, a választástól számított 15 nap alatt az igazoló választmányhoz nyújthatók be. (179. §.)

Az igazoló választmány határozatai szabályszerűleg kézbesítettek s a közgyűlés által 3 évre választott 5 tagu állandó bíráló választmányhoz, melynek elnöke a főispán, akadályoztatása esetében az alispán, a kézbesítéstől fogva 15 nap alatt felebezhetők. Az állandó bíráló választmányak ugy a 165. és 179. §§., mint ezen §. értelmében hozzá felebezett ügyekben hozott másodikfokú határozata ellen felfolyamodásnak helye nincs, s az a megállapított névjegyzékeket tudomásvétel végett bemutatja a közgyűlésnek. A belügyminister részére azonban fenntartatik az a jog, hogy a főispánnak vagy az állandó bíráló választmány valamelyik tagjának a határozat hozatalától számított 15 nap alatt tett felterjesztésére az előfordult törvénysértések miatt az eljárást megsemmisíthesse. A megsemmisített választás helyett a új választást a közgyűlés rendeli el. (180. §.)

Az elnök, a bizalmi férfiak és a 175 §. szerint jelen lenni köteles hivatalos személyek s általában a szavazók a törvény különös oltalma alatt állanak. (181. §.)

Ha valaki a 161. §-ban szabályozott eseten kívül két vagy több törvényhatóságban lett bizottsági tagnak megválasztva, illetőleg a legtöbb adót fizetők névjegyzékébe felvétele, tartozik a megválasztására illetőleg a felvételre vonatkozó értesítés vételétől számított 15 nap alatt az érdekelt törvényhatóságok alispánjaival közölni, mely törvényhatóságban kívánja a bizottsági tagságot gyakorolni. A többiek névsorából törlendő. A ki e kötelezettségnek meg nem felel, a bizottsági tagságot valamennyi törvényhatóságokban azon egy alkalomra elveszti. (182. §.)

A törvényhatósági bizottság legtöbb adót fizető és választott tagjainak teljes névsora évenként február hó folyamán a vármegyei hivatalos közlönyben közzéteendő és a lap illető példánya a törvényhatóságokkal közlendő. (183. §.)

Hírek a nagyvilágból.

Erzsébet királyné az év legnagyobb részét, tudvalevőleg, *Korfu* szigeten, saját palotájában tölti, ahonnan kisebb nagyobb kirándulásokat tesz. E héten nagy viharban kelt át a tengeren s Nápolyba utazott, hol pár napig szándékozik időzni.

Milán ex- király és Szerbország kormányzója közt szerződés jött létre, hogy a volt király, fia, I. Sándor királynak nagykorúságáig nem mutatja meg gát Szerbiában s állandóan külföldön fog tartózkodni. E lemondásért Milán királyt egy millió frankkal kárpótolják. Milán kikötötte, hogy mint ő, elvált neje, *Natalia*, is hagyja el az országot. A ő, dacos anyakirályné kijelentette, hogy csak az erőszaknak enged, ha Belgrádból ötlet is el akarnák távolítani!

Oroszország hadügyi kormányzata a gyalogsági dandárokat ismét előbbre tolt a lengyel határok felé; az ekként felszabadult területeken pedig nyakra-főre szaporítja a tartaléksapatokat.

A cárné aggasztóan beteg. Emiatt nővérét, a görög király feleségét, táviratilag hívták betegágyához Pétervárra.

Hírek az országból.

Püspökjelöltek. A munkácsi egyházmegyei g. k. püspöki székre jelöltekül *Fehér Manó* kánonokot és *Fircsák Gyula* nagyprépost orsz. gyűlési képviselőt emlegetik.

A regále megváltás országos összege immár ösmeretes. Magyarország és kapcsolt részeiben a regále-kártalanítási igények pénzbeli értéke kerek számban 245 millió forint.

A vasárnapi munkaszünetről szóló törvényt öfelsége szentesítette. Kötelező erejűvé lesz f. évi július hó 14-én.

Színház.

Szombaton, ápr. 11-én, a Millöcker zenésítette 3 felvonásos operette, a *Gasparone*. E darabban mutatta be magát a társulat tenoristája, *Rácz Gyula*, mint *Benozó* korcsmáros. Hangja, különösen a közép- és felső regiszterekben, kellemes csengésű, lágy és behizelgő, s hanganyagával ugyancsak tud bánni; mert a pianók és forték minden árnyalata a legszebben kivethető volt minden énekszámban. Játéka ös-zhangban van énekével. *Halmayné*-nek hálátlan szerepe volt *Charlotta*-ban; de e hálátlan szerepet is ugy alakította, hogy tapsra ragadta közönséget. *Margó Zelma* enniváló kis korcsmárosné volt; ugyesen alakított. Emelték a darabot *Nikó* (*Zenobia*), *Kis Pista* (*Erminó*) és *Boross* (*Baboleno*) Az énekkar megint kitüntette magát azzal, hogy semmit sem tudott. Közönség közepes számmal.

Vasárnap, Rátkaynak legújabb 3 felvonásos népszínműve az *Arvanyhaj*, telt ház előtt. Nem tudjuk, a rendező vagy ügyelő hibája folytán esett, de megesett, hogy a tollszárat, mely a végrendelet aláírásánál volt használatos, jó 3-4 percig keresték s ez idő alatt a közönség várt, csak várt. Hát már ez is a hatás-vadászathoz tartozik? Mi azt hisszük, a rendtelenséghez. *Halmayné* (*Keve Ruzsa*) élethűen alakított; dalait megújrárták. Mellette kitüntek *Nikó L.* (*Borcsa*) ez a hasznavehető komika és *Boross* (*Jámor Vince*). Jól alakítottak *Kis Pista* (*Imre*) és *Halmay* (*József*).

Hétfőn *Dumas*-nak pikantériákkal megrakott, de e fogyatkozást leszámítva, minden ízében kitűnő társadalmi színműve, a *Francillon* hozatott színre. *K. Breznay* Anna egyikét mutatta be legjobb alakításainak és mondhatjuk, hogy egyedül ő mentette meg a darabot a bukástól; mert egyedül ő volt, aki szerepét tudta. És pedig mennyire tudta! Mily egészen más az élvezet, ha olyan színész játszik, mint *Bereznay!* *Nikó Lina* meg ért valamit; a többiek *Bihary*, *Vesselényi*, *Pohorny* igyekeztek egymást felülmulni a szerep nem tudásban.

Keddén *Straus*nak klasszikus zenéjű operetteje, a *Cigánybáró*, a cimszerepben (*Barinkay*) *Rácz Gyulával*, kinek gyönyörű szép dalait nyílt jelenésben is megtapsolták. Éneke, játéka egyaránt ügyes volt. *Halmayné* (*Saffi*) a cigány-dallal aratott nagy tetszést; *Margó Zelma* (*Cipra*) és *Szekulics I.* (*Arzéna*) megallották helyüket. *Boross* jó Zsuppán volt; kár hogy hangja nagyon gyenge. *Kis Pista* (*Gábor*) a toborzó dalt szépen énekelte. *Vesselényi* hú maradt önmagához: szerepét megint nem tudta.

Szerdán a *Csókón* szerzett *völegény*, énekes bohózat 3 felvonásban, írta *Szigeti József*. A hallgatóság csekély számmal volt jelen. Legjobb alakítást nyújtott *Margó Zelma* (*Ábrai Irén*); különösen mint tót-legény és cigány-leány tűnt ki. Gyönyörű énekét, melyet mint hárfás leány danolt, megtapsolták. *Keckseméthy Irma* (*Olga*), *Nikó* (*Nefelejts*), *Boross* emelték az est sikerét.

Csütörtökön *Rip van Winkle*, regényes operette 4 képben. *Kis Pista* (*Rip*) jóllehet kissé fátyolozott hangon, de ugyesen énekel. Legjobb alakítást a kifogástalan volt. Megemléstésre méltók: *Rácz*, *Boross*, *Balogh Lujza*, no meg az a kis aranyos *Balogh Béla*.

Pénteken népelőadásul *Stern Izsák*, *Berg* régi énekes színműve adatott. A cimszerepben *Boross* kifogástalan alakot mutatott be; *Keckseméthy Irma* (*Tirka*), *Benedek* és *Halmay* (gyógyszerészek) korrekt játékkal szintén részoláltak a tapsra. Egyébként a darab tréfás jelenetei mindvégig derült hangulatot teremtettek.

Tegnap *A Kassai Diák*.

Erről jövőre.

Omega.

Színházi hírek. Mint halljuk, legközelebb *Horváth Zoltán*, a budapesti nemzeti színház tehetséges fiatal színművésze fog vendégszerepelni színpadunkon, még pedig a *Vasgyáros* cimszerepében és a *Csók*, vagy *Remeo*-ban. Holnap pedig *Jenő* főherceg és a párisi konzervatórium tanárja *Delzo* elismeréssel kitüntetett kassai születésű fiatal hegedűművész: *Horváth Feri* fog *Charlotte kapitány* felvonás közeiben hangversenyezni.

Különfélek.

(Legfelsőbb adomány.) Öfelsége a király kabinet-irodája útján: *Podhajeczki* Antal, világi g. k. lelkésznek 30 ft., *Jaczkovics* Mihály, ladoméri *Meeska* Simon, csabaloczi, *Kicza* Bazil, runyinaei és *Szúhi* Mihály g. k. tanítóknak 15—15 ftnyi kegyadományt küldött.

(Személyi hír.) Pákosi *Paxy* Károly altábornagy, kerületi parancsnok, f. hó 15-én 16-án a helyben állomásozó honvéd-zászlóalj megsemmisülése végett társaságban időzött.

(Kinevezések.) Öfelsége, a király, *Kolos* Gyula s.-a.-új helyi kir. törvényszéki bírót a *kassai* kir. ítélőtáblához bíróvá nevezte ki. — *Hornyay* Ödon dr., kedves földink, ugyszintén *Spöner* Gyula dr. gálszécsi kir. eljárásbíró a *kassai* kir. ítélőtáblához tanács jegyzőkké neveztettek ki. Gratulálunk!

(Előléptetések.) *Hönsch* Dezső, kir. főmérnököt II. osztályú kir. főmérnökké. — *Hvozovic* Antal kir. mérnököt II. osztályú kir. mérnökké. — *Viczmány* Tamás, kir. segédmérnököt pedig III. osztályú kir. mérnökké léptette elő a kir. keresk. minister. A megérdemelt előléptetésekhez gratulálunk!

(Az új helyi főgimnázium) régen vajdó kérdésének megoldása végett *Klamarik* János dr. minist. tanácsos öméltsága, tegnapelőtt este a gyors vonattal Budapestről Újhelyre érkezett. Tiszteletére és fogadására a pályaháznál megjelent a gimnázium tanári kara teljes számban, élén *Ormándy* Miklós dr. igazgatóval. Tisztelet után *Klamarik* öméltsága *Dókus* Gyula főszolgabíró és *Margitai* József titkárságában a főispán fogatára szállt s főispán öméltsághoz a vármegye székházára hajtatott. Tegnap d. e. 9-kor a főispáni lakosztály első termében értekezlet volt, mely alkalommal a nagygimnáziumnak főgimnáziummá leendő kiegészítését, főleg pedig annak pénzügyi kérdését minden részletében alaposan megvitaták. *Klamarik* öméltsága ellátogatott a gimnáziumba és a piaristák rendházába is, szemügyre vévén ott egy a gimnáziumi, mint a kastrumi épületeket. Azután kísértél a tornacsarnokhoz s azt is tüzetesen megsemmisítette. D. e. 11-kor folytatták főispán öméltságnál a tanácskozást, melynek öröndetes eredményként már is jelenthetjük, hogy az összebogozott kérdés szerencsés megoldást nyert. Délben főispán öméltsága kitünő vendége tiszteletére a kis teremben ebédelt. *Klamarik* öméltsága mellett *Fejes* István és *Prámer* Alajos, vele szemben *Chyzer* Kornél dr. úr, Főispán öméltsága mellett helyt foglaltak *Matolay* Etele, *Szönyoghly* Dezső, *Keeskés* Antal *Dókus* Gyula, *Dongó* Gy. Géza, *Ormándy* Miklós dr., *Ujfalussy* Endre, *Szölössy* Arthur, *Hornyay* Béla dr. és *Margitai* József dr. A pezsgő felszolgálásánál főispán öméltsága *Klamarik* öméltságaért mondott lelkes és nagy éljenzéssel kísért pohárköszöntőt, mire *Klamarik* öméltsága hosszabb beszéddel válaszolt, abbéli reményének adván értelmezést, hogy *S.-A.-Újhely* város és vidékének régi ohajtása, a csonka gimnázium kiegészítése, a lehető legrövidebb idő alatt teljesedni fog. Az érdem azonban, ugymond, nem az övé, hanem főispán öméltsághoz, ki a közoktatási kormányt e kulturális feladatnak továbbra el nem odázható voltáról meggyőzte. Utána *Chyzer* dr. emelt poharat főispán öméltságaért, ki a pártok felé emelkedő helyzetében minden igyekezetét a nagy közönség szellemi és anyagi érdekei előmozdításának szenteli. Ebéd után a vidám kedvű társaság a főispáni termekbe vonult vissza, hol a főispáni huszárok konyákat, szivart és feketét szolgáltak föl. D. u. 3 óra volt, mi or a kitünő házigazdától búcsút vett a társaság. Este hatkor folytatták s befejezték a tanácskozást, melynek rezultátuma az, hogy a gimnáziumi épület új szárnyának felépítési gondja a közadakozást teljesített társadalom marad a tanárok fizetéséről, az intézet berendezéséről és fentartásáról pedig a tanulmányi alap, mely a patronátusi jogot is gyakorolja, fog gondoskodni.

(Az időjárás) áprilisi kedvében van. Ma egyhete reggel arra a meglepetésre ébredtünk, hogy a *Magashegy* fejebubja deres volt. Kedden, szerdán derült szép napokban nagy előrehaladást tett a vegetáció, de csütörtökön a szeles hideg idő miatt újra pauza következett. Pénteken borult, tegnap erősen dörgött. Este esett. A fűzfagalyakon már kezdenek kibujni a levelék. Az orgona még lombtalanul disztelenkedik.

(Halálozások) *Kuharik* János honvéd-százados f. hó 13-án meghalt. Az egészséges, életerős embert hónapok óta emésztő kór támadta meg, melyen az emberi tudomány nem segíthetett. Ötvennégy életéből harmincötvet tényleges katonai szolgálatban töltött. Rést vett az 59 és 66-iki hadjáratokban; ez utóbbiban még mint altiszt rászolgált a vitézségi ezüst éremre. Szervezőskor, mint őrmester lépett a honvédségbe és azóta folytonosan Újhelyben szolgált és mint hivatott jó katona az első osztályú századosáig vitte föl. Egyénisége kedvelt volt bakái és tisztársai előtt épp úgy, mint Újhely társas baráti életében. Emlékeztünk rá, hogy századosá történt kinevezése alkalmával baráti tiszteletére bankettet rendeztek. Mint férj, mint öt gyermek atyja, családi életében mint szerényen töltötte be hivatását; igen súlyos

hát a csapás, melyet a sors a vesztség érzésétől megtört családra hozott. Temetése 15-én d. u. az előirt katonai pompával ment végbe, a közönség óriás részvételével. Barátai és kartársai díszes koszorút helyeztek az elhunyt koporsójára. — *Nagy* Gyula, pénzügyigazgatósági tisztviselő neje, szül. *Gaisler* Anna, bárónő f. hó 14-én hosszas szenvedés után meghalt; 16-án d. u. temették el nagy részvét mellett. *Gaisler* József br. szolgabíró édes testvérét gyászolja az elhunytban. — *Szakácsy* József, Újhely város iparos polgárságának egyik régi és kiváló alakja, életének 82-ik évében végeleg gyengülésben meghalt. Egyszerű ács-mester lettére széleskörű ismeretekkel, utazásaiból gazdag tapasztalatokkal bírt és e tehetségét annak idejében a város közéletében is érvényesítette. Hajlott korában *Jóssi bácsi*, mert mindenki így hívta, a régi históriák, adomák józsu elbeszélőinek tipikus és kedvelt alakja volt. Halála általános részvétet keltett. Temetése ma délután 4 órakor lesz.

(Promená.) A Szécsényi-téri sétátér (lucus a non lucendo) építész serényen halad. Talaját ássák, egyengetik s már a kerítést tartó oszlopokat is behelyezték. E héten kifeszítik a csinos drótkerítést, megkezdik a parkírozást, fák és dísz cserjék ültetését, úgy, hogy rövid idő múlva a sétátér előreláthatólag szép, tetszetős formájával, nagyban fogja emelni a város közepét. Lapunk mult számában, a sétátér építésével kapcsolatosan, fölemlítettük, hogy a hetivásárkor kirakodni szokott sátrasok, vásznasok, pántlikások stb. az új piacra helyeztetnek át; — ez azonban épp az elárúsító érdekében nem bizonyulván praktikusnak; valószínűleg szűkebb beosztással, továbbra is a Szécsényi-téren hagyatnak. Igaz, hogy ezáltal az intézkedés által az új piaci kofák szenvednek rövidséget, mert ily módon tőlük ugyszólván minden forgalom elvonatik. Azt is hallottuk, hogy a sátrasok egyenlő és csinos sátor föllállítására lesznek kötelezve. A külső rend és csín érdekében történő ezen intézkedését a városi hatóságnak csak helyeselni tudjuk.

(A hurcolóskodók figyelmébe.) A f. hó 24-ére vagyis Szent-György napjára eső általános költözökös határnapját, minthogy arra a napra zsidó ünnepe 25-ére, szombat, 26-ára pedig vasárnap esik: a hatóság 27-ére halasztotta. Ez alkalomból ajánljuk a város hatóságának, hogy jövőre nézve a költözökös határnapját egyszer s mindenkorra május 1-ére állapítsák meg; mert, hogy miért kell annak épp 24-én történni: úgy gondoljuk hamarjában senki sem tudná megmondani. O városban is lehet új szokást kezdeni!

(Iskola felügyelő.) *Weiss* Kálmán, főrabbi, a neki adott végrendeleti jognál fogva a *Wolff* Jakab elhalálása folytán megüresedett helyre a Kaessenbaum-tanulók h. iskolafelügyelőjévé *Weinberger* Mór iskolászékni tagot nevezte ki.

(Hangverseny.) A sárospataki állami tanító képző-intézet ifjusága f. hó 11-én, szombaton, a városháza termében, az ifjusági könyvtár és zenealap javára, érdekes, sok tekintetben kiváló, s minden poatjában sikerült hangversenyt rendezett. Az intézeti ifjuság, melynek ez volt első nyilvános szereplése, derekasán kitett magáért, s a közönség rokonszenvét sőt elismerését egész mértékben kiérdemelte. A rendezők ügyesen működték, mert az egész nap csapkodó novemberi eső dacára olyan szép közönséget tudtak összegyűjteni, hogy a terem egészen megtelt. A közönség ifjabb részét természetesen a hangverseny után következő tánc is erősen vonzotta. Az ének és zenerészletek szabatosan és csinosan folytak le. A képzőintézeti ifjuság meglepte a közönséget szép előadásával, s ezen elismerésnek kell tulajdonítanunk, hogy majd mindenik számot meg kellett toldaniok. Ha az eredményt meg is magyarázza az a körülmény, hogy az intézetben úgy az ének, mint a zeze kötelezett tantárgy: *Hodossy* Béla zenetanár mégis méltó dicséret illeti a felmutatott szép sikerért, s a közönség nem is fukarkodott az elismerés nyilvánításában. A műsor többi pontjai szintén igen jól sikerültek; *Érészky* Emma, *Szinnyei* Mariska és *Zsindely* Mariska kisasszonyok zongorajátéka szabatoságával és magyaros hevével, *Kovács* István ref. segéd-lelkész és *Opits* Sándor r. k. kaplán melodramái előadása ujdonságával köttötte le a hallgatók figyelmét. A hangverseny két óra hosszat tartott, s ha a zenei részek élvezetére, *Veress* Ferenc humoros felolvasása, melyet mindvégig hangos derűtség kísért, valódi szóra kozásra szolgált a közönségnek. A hangverseny után jöködvén, lelkes tánc következett, mely egész reggelig tartott.

(Megjubilált főszolgabíró.) A varannói járás körjegyzői, írja tudósítónk, folyó hó 11-én örömapot ültek. Az alkalmat erre a varannai járás kozszeretű főszolgabírójának *Füzesséry* Györgynek ma holnap 25 éves vármegyei tisztviselői szolgálatát adta. Az ünneplők a sorozás megkezdése előtt egybegyűlvén a főszolgabírói hivatalban, varták a pillanatot, midőn hódolatukat, szerencsekívánataikat élőszóval is kifejezhetik. Megérkezvén a kedvező pillanat, az ünneplő főszolgabírót a járás jegyzői karának legidősebbje rövid, de tartalmas beszéddel üdvözölte, átszolgáltván hódolatuk jeléül az ezen alkalomra készült díszalbumot.

A nem várt óvációtól meghatottan mondott köszönetet a szorgalom, pontosság és becsületesség szönetet a tulajdonaiban örök ifjú főszolgabíró, ki nemcsak Zemplén-vármegye, de kedves hazánk főszolgabírói között is az első s legjobb közé tartozik; ki vas szorgalma, egyéni szép tulajdonságai, tapintatos és igazságos voltánál fogva nemcsak alantás közegei, kik iránt — mondhatni — atyai vonzalommal viselkedik, de felettes hatóságainak s a népnek osztatlan szeretetét és elismerését is kiérdemelte. — Beszédét többször éljenzések szakították meg, melynek elején fölemlítette azt is, hogy 25 éves szolgálatának évfordulója ugyan még csak ez évi május hó 1-én következik be, de a jó kívánságot, ha egy hónapra előlegezték is, szívesen fogadja a jegyzői kartól, meglévin győződve, hogy az jó és őszinte szívből ered. Zemplén-vármegyének őszinte szívből kívánjuk, hogy a bekövetkező államosítás alkalmával minden egyes járásában a közigazgatás jobbra nem, csak ily egyénre bizassék; az ünneplő férfinak pedig, hogy a varannói járás javára, díszére és örömére 50 éves szolgálati jubileumát megülhesse, s a jó ég még igen, de igen soká éltesse! D.

(Szép cselekedet.) S. Patakról írják: A filoxera pusztításával arányban növe munkahiány a munkás osztályban a szegénységet ijesztő mértékben növelvén, *Wohl* Márkus dr., itteni gyakorló orvos, arra határozta el magát, hogy a nyomoruságos helyzetben némileg segitendő bizonyos idő közökben értékes tárgyakat fog kisorsolni és a begyűlt pénzt a szükségét látó munkások közt szétosztja. Az első ilyen kisorsolás, melynek nyemreményét egy a *Wohl* Márkusné által viaszból készített díszes virág csokor volt, 28 azaz huszonnyolc forintot jövedelmezett a helybeli szegényeknek. Vajha a szép példa mindenütt buzgó követőkre találna!

(Tenyészbika vásár.) A zemplén-vármegyei gazdasági egyesület f. hó 14-én S.-A.-Újhelyben, kísérletképen, tenyész-bika vásárt rendezett, főleg abból a célból, hogy a községek jó s jutányosan beszerezhető tenyész anyakkal láthassák el magukat. Ámbár az évszak előhaladottsága, s a vásárt megelőző kedvezőtlen időjárás miatt a vásár látogatottak nem mondható: a felhajtott kiváló minőségű bikák, s a községek részéről mutatkozó érdeklődés a kísérlet sikerét igazolták. A kiállító közt szerepeltek; *Andrássy* Sándor gf. velejtei uradalma két darab, a szakértők által különösen megdicsért berni fajú bikával — a *Windischgrätz* Lajos hg. sárospataki uradalma három db. igen szép magyar fajú bikával, — a *Viczmány* Ödon, butkai gazdasága két db. magyar fajú bikával, — *Löcherer* Andor egy db. simmenthali bikával, — *Tima* József sárospatakról 1 db. nyugati fajú bikával. — A program szerint a vásárt díjkiosztással akarták egybekötni, mely célra a földmívelésiügyi minister 300 ftot utalt ki, azonban a bizottság, tekintettel arra, hogy a vásárról a paraszt gazdák hiányoztak, a díjazást más kedvezőbb alkalomra halasztotta. Várlások is történtek; így az *Andrássy* Sándor gf. egyik berni bikáját *Molnár* István főispán, a *Windischgrätz* Lajos hg. sárospataki uradalmából felhajtott bikák közül egyet *Imreg* község, a *Löcherer* Andor simmenthali bikáját *Szatray* Ferdinándné gfné, a *Viczmány* Ödon bikáit *Imreg* és *N. Kázmér* községek vették meg. — A gazdaközönség a beállott sürgős mezei munka miatt gyéren volt képviselve: A kísérlet iránt érdeklődők között ott voltak *Molnár* István főispán, *Andrássy* Sándor gf., *Hammersberg* Jenő, *Prámer* Alajos, *Viczmány* Ödon, *Szerviczky* Ödon, *Nyomarkay* József, *Dókus* Gyula, *Löcherer* Andor, *Phyllipp* Károly *Windischgrätz* Lajos hg. jószágfelügyelője, *Sänger* Árpád, *Tima* József, *Schulcz* József, az ungmegyei gazd. egyesület képviselőiben *Földy* István, ungmegyei nagybirtokos, végül több községi bíró. — A kísérlet mindenesetre biztató volt s a kezdet nehézségei legyőzve, hiszünk, hogy a közel jövőben mar oly tenyészvásárról referálhatunk, mely az érdekelt gazdaközönség minden méltányos várakozásának megfelelő lesz. —h.

(Hjótorésből menekültek.) A fiemei m. kir. tengeri hatóság értesítette a vármegye közönségét hogy a Gibraltár tengeri szorosnál az *Utópia* nevű gőzhajónak elsüllyedése alkalmával a Zemplén-vármegyebeli egyének közül megmenekültek: *Kovács* János bélyi, *Kalinák* József és *Tóth* János vékei, *Dohányos* András, *Tóbiás* Gábor és *Dajka* Borbála bacskai és Deák János dömóczi illetőségű kivándorlók.

(Riadalom a temetőben.) Varannóról írja levelezőnk f. hó 15-iki kelettel: Ma délelőtt temették el *Pribula* iparost, társainak nagy részvéte mellett. Azonban alig, hogy a sir felhantolását befejezték, *Suszt* városi bakter, olyanforma hangokat hallott, mintha bent a sirban kopogna valaki. Eme gyanus hangok miatt *Suszt* ráírt a sirdombra és úgy kezdett hallgatódzni. Nem sokáig kellett fulelnie, ismét két három koppanást hallott. Erre *Suszt* avval a rémhirrel járta be a várost, hogy *Pribula* élve temették el s most a koporsóban e. zméletre térve, azt zörgeti. Déli 1 órakor már az egész várost bejárta a hír és a város apraja-nagyja hullámozott a temető felé s azt valósággal ellepte a tömeg. A közigazgatási hatóság a megrémült

nép megnyugtása végett szükségesnek látván a sir felátasát, nyomban elrendelte, s a járási orvos közbejöttével a koporsót felbontatta és megvizsgálta Pribula tetemét, melynek teljesen mozdulatlan helyzete világossá tette, hogy az egész rémhir alaptalan volt, s annak magyarázata ott rejlik, hogy a koporsón felül helyezett deszka mellett néhol tenyérni szélességű hézag is maradt s a b:kapart rög nagyobb darabokban a reá nehezede tömegtől nyomva, kisebb-nagyobb időközönként hullott le a deszka koporsóra. Ezt hallotta Suszt városi bakter s emiatt kellett megzavarni szegény Pribula örök álmait.

(Uj magyar állampolgár:) *Tencz* Tivadar Péter, brusnyiczai lakos, a magyar állam polgárai közé felvétetett.

(Iparkamarai tag választása). A kassai kereskedelmi ipar- és kereskedelmi kamara rendes kultagijává Ujhelyben f. hó 16-án, id. Gábrí Jánost választották meg. Póttag Háber Gyula lett.

Kun Pál, a sáros-pataki főiskolának egyik jeles tanára s méltó buszkesége, a pártját ritkító tudós és zseniális tanügyi férfi, tegnap d. e., a városháza tanácskozó-termében, szívvel-lélekkel közlésben kimult. Lapunk nyomtatása közben érkezett hozzánk a megrendítő hír, melyet először hihetetlennek tartottunk, de sürgönybeli tudakozódásunkra, fájdalom, a legszomorúbb hírt megerősítették. A Zemplén egyik legrégebbi és legkiválóbb munkatársának elvesztését gyászolja az elhunytban. Halálhíre, mely Patak közönségét izgatottságra ejtette, a legszörnyesebb körben mindenütt igaz részvétet keltett. Igazságszerető, bátor, szókimondó, férfias jellem volt. Öszinte egyenességeért aki ismerte becsülte is. Neve, jelleme ösmert és becsült volt az egész vármegyében s messze földön Zemplén határain túl. Patak nagy halottját, *Emódy* t, ki hitte volna, hogy a másik nagy halott, *Kun Pál*, ily gyorsan követi? Gyászoló özvegye és családja talajon enyhülést a közrészvétben!

Néhány szó „A közönség köréből“ című cikkre.

A nagyhangu, de semmitmondó nyilatkozatra, melyből kiérzik a mosakodás s melyet a rendezőség e lapok mult számában közlése tette: végtelen sok lehetne a megjegyzésem; de vannak bizonyos dolgok, melyekre reflektálni... fölösleges.

Amit írtam: megírtam úgy, amint jónak láttam. Abból egy szót sem engedek az *Igazság* érdekében; és egyuttal kerekén kijelentem, hogy azt az ominózus referátát sem a szerkesztőség, sem egyesek sugallata velem nem iratta. Amit *igaznak* hittem: azt tettem papírra.

Neveltes dolognak tartom, hogy komoly férfiak (mert azt hiszem a rendezőség ilyenekből áll, miután mai napig sem tudom, kik a rendezők s nem kutatom) egy tárcá alakban megírt referátára a sanda gyanu epés szavaival nyilatkoznak. Ilyent sem pipált még ez a vén Európa! Mert vagy igaz, ami abban a referátában volt, vagy nem. Ha igaz: a szerescent fehérre mosni még senki ember fiának eddig nem sikerült: hiába van száz nyilatkozat. Ha nem igaz: higgadt gondolkodású ember egyszerűen fel nem veszi. A nagyközönség ugyanis mindenkor hálás az igazságtalannal megtámadással szemben.

De még mást is mondok. Abban a referátában éppenséggel semmi olyas sem volt, ami okot szolgáltatott volna a megnyilatkozásra. A két kifogásolt pont: a jótékony cél elhallgatása s a helyek drágasága. Ez mindkettő igaz minden porcikájában.

Hiába igyekeznek (különben az igyekezet mindenkor dicséretet érdemel), mélyen tisztelt rendezőség, félhasábon át csúrnicsavarni, hogy egy korcsolya pavillon építése jótékony cél. Ez közérdekű lehet és az is, de jótékony cél sohasem. Különben ennek elbírálását bízzák csak a nagyközönségre. Értik, uraim, a nagyközönségre és ne a nagyközönségből kiváló töredékre; mert ez utóbbi önöknek ad igazat.

A helyek drágasága ellen védekeznek, mégis azt mondják, ez azért volt, hogy anyagi siker is koronázza fáradságukat. Hát nem veszik észre, hogy itt a józan logikát egy kicsit arcul ütötték?... Semmi no! Tévedni emberi dolog.

A nyilatkozatban előforduló sok személyeskedésre, gyanúsításra, csipkedésre én, no már mint én. könyörgöm alázattal, semmit sem adok. De az igazság érdekében ki kell jelentenem, hogy az a sarga földig lerántott, ügyetlen és tájékozatlan reporter, ez a semmit sem tudó (szegény!) Kósa Lék, meg az ugyanazon nyilatkozatban oly fenn-dicsért *Kapás* tanár egy és ugyanazon személy. Ha! ha! ha!

Juliusban lesz tíz év, hogy hirlapírással foglalkozom. Végtelenül sajnálom, hogy e hosszú tíz év alatt annyi ügyességre sem tettem szert, hogy némely rendezőség szíja ize szerint írtam volna meg egy kis referátát. Ez hiba, ez bűn: beismérem. El is mondom fölötté a mea culpa-t!

Komolyan: nekem sértegetni, de még gyanúsítani sem volt szándékom ama referáda megírásában; annál is inkább, miután nagyon is jól tudom, hogy az amugy is széthúzó társadalmi élet

összehozása mennyi bajba, fáradtságba kerül. Én tisztelni tudom mindenha azokat, akik önzetlenül a közérdekért fáradoznak. Ha önök félreértettek: nem tehetek róla.

Különben ég velünk és gyöngyharmat! S. a. Ujhelyben, 1891. évi apr. hó 18.

Kapás Aurél,
gimn. tanár.

Egyesületi és társas élet.

Az idegen hangzású zempléni község-nevek átmagyarosítása.

XVI.

A vármegyei idegen hangzású községnevek átmagyarosítása tárgyában általam tett indítvány folytán nyert kiküldetésemkor, én a tokaji, szerencsi, bodroglózi, s. a. ujhelyi, nagy-mihályi, gálszécsi és a varannai szolgabírói járásokhoz tartozó községek neveinek átvizsgálását s ott hol szükséges, magyar nevek javaslatba hozatalát vállaltam magamra.

Munkálatomnál azt a vezéreszmét fogadtam el, hogy azon községek nevéit, melyek ha magyarul nem is érthetők, de magyarosan hangzanak, továbbá azoknak, melyek valamely élő családi névvel azonosak, átváltoztatását nem fogom ajánlani s munkámba fel sem vettem; míg ellenben azon helyneveket, melyek valamely kihalt nemesi család nevével viselik, munkámba felvettem ugyan, de ezeknek neveit is, habár idegen hangzásúak is, meghagyandónak vélem s csak azért sorolom elő, mert a mai nemzedék nem tudván, hogy ily családok is léteztek vármegyénkben, meg ne ütközzön, miért nem lett ez vagy amaz a helynév, idegenszerű hangzása dacára a magyarosítandók közé felvéve.

Egyáltalán véve pedig azt tartom, hogy a mely név meghagyható valamely címen az meghagyandó; mert a nevek átcserelése a községeknek sok költségükbe kerül s úgy a törvénykezés, mint a közigazgatás minden ágának tetemes munkájával fog járni.

A tokaji, szerencsi és bodroglózi járásokban lévő községek helyneveit kivétel nélkül meghagyandónak vélem. A s. a. ujhelyi, gálszécsi, nagy-mihályi és varannai járásokhoz tartozó községek helyneveinek magyarosítására vonatkozó ajánlatomat pedig következőkben terjesztem elő.

4. Sátoralja-ujhelyi járás.

1. *Ruda-Bányácska*. Miután *Kis-Bányácska* már előbb a *Kazinczy* Ferenc által elnevezett *Széphalom* nevet kapta: feleslegesnek tartom a Ruda megkülömböztetést. A 17. században Aranylábú-Bányácskának nevezték. Lehetne egyszerűen: **Bányácska**.

2. *Csarnahó*. Már a 13. századbeli okmányokban szerepel. *Chornahó* nevével a *Csarnakura* szó összevonásából nyerhette. Lehetne: **Fekete-hegy**.

3. *Petráhó*. *Szirmay* szerint ezen község szőlőtelep volt s nevével, *Páterhodsi*, az odajáró barátoktól nyerte volna. Ebből fejlődött szóösszevonás által később a *Petráhó* név. Lehetne: **Bárátfalva**.

5. Gálszécsi járás.

1. *Techna*. A zemplénvármegyében kiterjedt birtokkal rendelkező *Tussai* családnak 1636-ban kelt osztály-levelében találom: *possessio Techna*. Ezen helynév hihetőleg *Tecna*, vagy *Tucna* volt, megkülömböztetésül a vele szomszédos *Tussától*. Lehetne: **Tusaháza**.

2. *Hardicsa*. *Hrodisa*, *Horodischa*. — *Csánki* dr.*) Mindenesetre szláv név, azt azonban kinyomoznom, hogy melyik szóból eredt nem sikerült, s szabadon választottam új nevet: **Harasztos**.

3. *Szécs Polyánka*. Ezen község az 1414-ben „nova donatio“-t kapott, *Polyank* János tulajdona volt (S. Gy.) s habár nem is hangzik magyarul, ajánlom, hogy meghagyassék.

4. *Sztankócs*. 1636-ban kelt hagyomány-levelé szerint (S. Gy.) *Trocsányi* Judit, férjezett *Sztankócsy* Györgyné Nátafalva és más birtokokkal örökösének hagyja. Maradhat.

5. *Bosnyicsa*. (*Boszcza*, *Bozza*, *Bozcha*. *Csánki* dr.) A név eredetét nem tudtam kinyomozni. Egy elenyészett zempléni község nevére lehetne magyarosítani s lehetne: **Bikkés**.

6. *Czabóc*. (*Chabolcz*, *Chabolch*, *Csabacz* *Chabocz*. *Czánki* dr.) *Czabots* (S. Gy.) Lehetne: **Csábos**.

7. *Istánc*. Abban a záloglevélben, mely 1703-ban kelt s melylyel *Aspermont* Julia Borbálának, *Fantó* János és neje *Miskolczy* Zsuzsanna a borsii uradalmat a hozzátartozó birtokokkal együtt zálogba adja 2000 ftért, *Istános*-nak van

*) A zárjel közé tett helységneveket *Csánky* Dezso dr. „Magyarország történelmi földrajza a Hunyadiak korában“ című munkájából vettem ki. Az S. Gy. sajját gyűjteményemet jeleníti. A többi adatokat részint eredeti, részint másolati okmányokból merítettem.

nevezve (S. Gy.) (*Sztáncs*, *Zanch*, *Stanch*, *Ztanch*, *Cánki* dr.) Lehetne: **Istvánfalva**, vagy **Istvános**.

8. *Upor*. (*Wpor*, *Vpor*. *Csánki* dr.) A fentebb említett záloglevélben *Upor*-ként szerepel. Magyarosan hangzik, maradhat.

9. *Kelecseny*. (*Kelechen* *Csánki* dr.) Egy 1590-ben kelt birtokrendezési perben, mely *Lónyay* Károly, *Kassai* s a fenti családok között folyt *Kelechen* néven szerepel. Maradhat **Kelecseny**, lehet: **Keleten**.

6. Nagy-mihályi járás.

1. *Szuha*. (*Zuha*. *Csánki* dr.) 1614-ben *Szent-Iványi* Gáspár testámentomában *Zuha*-ként van nevezve. (S. Gy.) Eredetét nem tudtam kinyomozni. Szláv név. Lehetne: **Százaz**.

2. *Leszna*. *Czéký* Márton által 1596-ban kötött adás-vevési szerződésben *Lesna* szerepel. Hihetőleg erdőség volt s innen nyerte szláv nevét. Lehetne: **Erdős**.

3. *Krasznócs*. (*Kraszna*, *Krasna*. *Csánki* dr.) 1661-ben a *Körtvélyesi*-család tulajdona volt s mint telepítvény említették (S. Gy.); hihetőleg *Kraszna* szláv szótól vette eredetét. Lehetne: **Szép-vágás**, vagy **Szép-falva**.

4. *Laborcs-Volya*. Eredetét nem tudtam kinyomozni. 1614-ben *Forgács* Zsigmond gróf birtokában találok. Lehetne: **Laborcforras**.

5. *Krivostyán*. (*Cryostyan*. *Csánki* dr.) Eredetét nem tudtam felkutatni. A *Nagy-Mihályi* család *Zsigmond* királytól nyert adomány-levelében. *Krivostyán* fordul elő (Szent-Iványi). Lehetne: **Görbés**, vagy **Osgyánfalva**.

6. *Oreszka*. (*Oroszka*, *Orozka*. *Csánki* dr.) Itt alig ha nem téved *Csánki* dr., mert 1601-ben *Oreska* György birtokaként szerepel s itt *Oreská*-nak, később *Oreszka*-nak nevezték. Lehet: **Oreska**, vagy **Oroszka**.

7. *Izbugya*. (*Izbugya*, *Tepseisabugya* *Csánki* dr.) Egy 1570-ben kelt cserelvényben, mely *Zbugyai* Dorottya, *Hosszúmezei* Györgyné és a *Duka* család között jött létre, *Zbugya*-ként fordul elő. Lehetne: **Ikvágása**, vagy **Ipvágása**.

Dókus Gyula.

A közönség köréből.

Alak és tartalomért a beküldő felelős.

A „Zemplén“-nel szervi kapcsolatban levő illetékes egyéntől kaptam ma egy szives felszólítást, melyben jóakarattal kér, hogy purifikáljam magamat ama léghen keringő vad alól, mely nevetem a Pulszky féle kriminális perrel hozza összekötésbe; — mert különben — így szól a levél — cikkeim már a lap reputációja érdekében sem tarthatnak igényt a közlésre.

Nem ismerőseim megnyugtására, mert azok ismerve karakteremet — ilyet rólam, még ha a tanuk egész légiója esküdöznek is ellenem — nem hinnének el, — hanem a rozslat informált közönség felvilágosítására, nemkülönben a „Zemplén“-cikkeim, melynek már isten jóvoltából tíz év óta vagyok munkatársa: ezennel kijelentem, hogy én nemcsak a Pulszky-féle, de sem semmiféle polgári avagy büntető perben sem aktív, sem passzív sohasem szerepeltem és a mennyire ismerem magamat, fölemelt fővel mondhatom, nem is fogok szerepelni.

Kelt Budapest, 1891. apr. hó 17.

Szabó Kálmán,
fővárosi tanító.

KÖZGAZDASÁG.

Néhány szó a Tiszaszabályozásról, különös tekintettel a Bodroglózi viszonyokra.

Az ember a hatalmi körén túl eső elemekkel való küzdelmében abszolút biztosságot teremteni nem tud — ilyet alkotni akarni különben is hiú ábránd volna — rendkívüli körülmények összegeződését pedig előre látni, vagy kiszámítani halandónak egyáltalában nem adatott, azért az azokkal való küzdelem soha sem fog megszűnni.

Rendkívüli víztömegekkel szemben is biztosságot elérni s a védekezést ez alapon rendezni akarni, úgy az érdekeltek, mint az állam mai anyagi erejét túlhaladja, de a földnek, a termő talajnak a mai világverseny okozta csekély javedelmezőségét tekintve, ily mérvű berendezkedés alig volna most lehetséges, sőt nem is volna józan dolog és pedig azért nem, mert a nagyobb vizek nem évenként, hanem csak periodice lépnek fel.

A folyók mellett nem lakó s így áradások által nem sújtott honfi társaink közül sokaktól s különösen a fensikón s hegyvidékeken lakóktól gyakran hallottam emlegetni azt, hogy a folyók

fölött az Ondava-Tapoly, Laborc, Latorca és Ung folyók még nincsenek szabályozva és nagy kiterjedésű földeket öntenek el: Vásáros-Namény és Tokaj körül az árvízszíneket emelkedése nemcsak várható, hanem biztosnak is mondható. Abbeli örömmel vagyok kénytelen kifejezést adni, hogy Kvassay úr azon aggályaimat, melyeket én már 1883. 1884. és a következő években a központi bizottság ülésein a Tokaj fölött nagyobb mérvben létesítendő szabályozások miatt tápláltam, 1885-ben írt munkájával igazolja.

A központi bizottság 1883. május hó 22-én tartott ülésében a jegyzőkönyv tanúsága szerint ugyanis: »Tárgyalás alá vétetett ezután a Bodrogközi társulat azon panasza, hogy a felső-bodrogi társulat védtöltései emelése s a nagy-erdőn keresztül Népezt felé egy keresztöltésnek tervezete által a Laborc, Latorca és Ung folyók több ezer holdnyi ármedrét elvonni szándékozik, miáltal a most nevezett folyók áradatai, melyek a folyam ágyának szélesítése. védtöltések emelése által úgyszintén nyakakra zudíttatnak, kiömlési terükből társulatukat vésszel fenyegetik, mert a Bodrog folyamán lévő s társulatukba eső átmetszések beiszapoltatván, a tokaji szorosnál le nem folytathatnak s a társulat Latorcavidéki s eddig biztos használatú földjeit elárasztják.«

»E panasz tekintetében a központi bizottság a részleteket kellően nem ösmerve, állást nem velt foglalhatni, azonban annak megvizsgálását Mailáth József felvilágosító megjegyzései után a nm. közlekedési miniszter úr különös figyelmébe ajánlani határozta.«

A központi bizottság 1884. október 28-án tartott ülésében 8-ik jegyzőkönyvi pont szerint pedig a következő kérdést intéztem a volt közm. és közl. miniszterium jelenvolt képviselőjéhez:

»Miután köztudomás szerint a bodrogközi társulat geográfiai fekvésénél fogva kedvezőtlen viszonyok között van, miután a társulat területét a három folyó, névszerint a Tisza, Bodrog és Latorca környezi, (mely folyók ellen védekezni már is alig tud) minthogy továbbá a töltés csakis a tiszai oldalon és a Bodrog egy csekély vonalán huzatott, a felette lévő társulatok vizeinek feleslegét is a bodrogközi társulat kapja meg; ugyanis a beregi szabályozás erősen folyván, a Bereg és Ung vizei és a felső-bodrogi társulat szabályozása ellen is erejét túlhaladó módon kell védekeznie, mely konjunkturák között különösen a latorcai érdekeltég mostoha és nyomasztó viszonyokban van, — hajlandó-e a nm. kormány ezen viszonyok megfigyelésével és ezen feltételekkel szemben a társulatot egyáltalán, de különösen a latorcai érdekeltégen segíteni és ha igen, mily módon?«

»Bertalan Lajos középítészeti felügyelő kijelenti, hogy e kérdések tanulmányozása végett a nm. kormány küldött ki közegeket, kik e kérdéseket tanulmányozván, a tényálladék megállapítása után a bajok elhárítását célzó intézkedésekre javaslatot is adtak már be a kormányhoz, sőt kijelenti az érdekeltég és a felszólaló megnyugtatóra azt is, hogy a Bodrog folyón eszközözendő átmetszések foganatosítására már most 200,000 forint vettek fel a budgetbe.«

»Mailáth József ezen felvilágosító feleletet a maga és az általa képviselték nevében köszönettel és megnyugvással veszi tudomásul.«

E tárgyra nézve tett többi felszólalásaim ugyancsak a központi bizottság 1883. november 6. és 1885. április 28-án tartott üléseiről felvett jegyzőkönyvek 21., illetve 10. számú határozataiban foglaltatnak; dacára annak, hogy ezen felszólalásokra is megnyugtató választ kaptam, s dacára annak, hogy azóta már egynehány év mult el, a felsőbb szabályozások fokozottabb mérvben eszközöltettek, a bodrogai átmetszések azonban még ma sincsenek mindenütt kiásva.

Elzenghetem a római költővel: »Levius sit patientia quidquid corrigere est nefas.«

Ezek után megkísértem nézeteimet és óhajaimat a Tiszaszabályozás egészére általánosságban, valamint a Bodrogközi társulatra nézve különösen rövid vonásokban esetelni.

A laikus szemlélő évek óta azt látja s tapasztalja, hogy a víztömegek s így a vízszin is a Tiszánál folytonosan emelkedik s a védtöltések Tiszánál folytonosan emelkedik s a védtöltések több ízben emelése s erősítése sem képes a vizet az ármederben megtartani. S mert a tényleg létező helyzettel számolni kell s az érvényben lévő s töltészsé s átmetszési rendszert, az ettől létező helyettesítési s átmetszési rendszert, — vizmegosztásban eltérő akár völgy-zárlati, — vizmegosztási, — töltések általános bellebbezési rendszerek bármelyikére átvinni, vagy valamelyikkel együtt létesíteni, — eltekintve a célszerűség meg

kétséges voltától, az e részben még hiányzó részletes tervekétől, a leküzdendő akadályok tömegétől, — óriási költséget igénylő voltuknál fogva nem lehet; — nem marad más hátra, mint óhajtani azt, hogy a mostani rendszer mellett a főfolyó medrén a vízszin sülyesztés módjai alkalmazásának, illetőleg annak további emelkedése meggátoltassék és a már szabályozott folyókön kívül újabb szabályozások ne eszközöltessenek.

A teendőknél azonnali s a távolabb jövőben leendő megosztása mellett a közelebbi időre elvként kimondandó:

I. Miután lakóinak személyét, vagyonát minden ellenség ellen védeni állami feladat, kell, hogy az állam e feladatát teljesítse ott is, hol az elem, mint ellenség dül s hol a védekezés az egyesek és társulatok erejét felülmúlja, azért a legkevesebb mit kívánni lehet, hogy a már szabályozott folyók medrének rendben tartása és fejlesztése, a folyam elfajulás meggátolása, átmetszések és partvédművek létesítése az állam feladatát képezze s ennek határozottan törvényben kimondása mellett ne hártassék egyesek vagy érdekeltségek terhére. A védtöltések további építése, magosítása, erősítése, fentartása s megvédése társulatok s egyesek kötelességét képezvén.

II. Árvízveszélyek idején nevezzen ki a kormány, — miként a társulatok nagy megnyugtatóra már megkezdette, — a hatóságok által nyújtott közérővel is rendelkező, de felelős biztosokat, lehetőleg a helyi viszonyokat ismerő érdekeltek sorából.

III. A méltányosság határai között s a mások birtokjogainak sértése nélkül s minden rendelkezésre álló eszköz igénybevételével történjék gondoskodás arról, hogy a vízgyűjtő völgyeket magaslatain a letarolt s kopárra vált erdős tetületek befásítottassanak s a sok görgetegot szolgáló vízmosások keletkezése meggátoltassék.

IV. S mert minden ügy technikai, mint adminisztratív eszközölés egyúttal finánciális kérdés is, a társulatok mindennemű járulékaiknak kellő időben történhető behajtására ne csak papiroson legyenek meg a jóakaratu és szigorú intézkedések, de azok betartásáról is gondoskodva legyen s adjon az állam a társulatoknak igazolt követeléseik behajtására hatályosabb jogokat s eszközöket, mint a milyenekkel eddig rendelkeztek.

A jövőnek teendői pedig:

a) A már szabályozott folyók medrének levezetésre képebbé vált mérve szerint a még szabályozandó folyók fokozatosan és az elért vívmányok veszélyeztetése nélkül munkába veendő.

b) Szakadások esetére az árvizek lokalizálására ott a hol lehetséges, keresztöltések, illetőleg másodöltések is létesítendő.

c) A hullámverések által leginkább veszélyeztetett vonalok erős és folytonos fűzésekkel, esetleg a hol a helyi viszonyok kissébb költség mellett megengedik, kő- vagy téglaburkolattal ellátandók.

d) A belvizeknek a folyó magasabb vízálása mellett is zsilip és tiltó-rendszerrel vagy nyílt csatornával esetleg gőzszivattyúval való eltávolítása foganatba vétessék.

e) A hol kivihető, öntözésre szolgáló berendezések létesíttessenek.

A Tiszavölgy szabályozásának általános méltatása után ismét áttérhetek a Bodrogközi társulat súlyos helyzetére.

Ezen társulatnak, a melynek területén a Tisza és az azt tápláló jelentékeny vízgyűjtő területtel bíró mellékfolyók hegyi jellegüket többé-kevésbé elveszítik, a hol a nagymérvű esés megszüntével Tokajnál a folyó mintegy lustábbá válik s vízduzzadások gyakorta keletkeznek, — a mely társulat helyzetét Vásárhelyitől kezdve Paleocapán s a külföldi experteken át az ujjbakkor tekintélyel bíró s mérvadó szakemberek mindegyike az egész Tiszavölgyén a legveszélyesebb helyzetben lévőnek ismeri el — mit az e művelet folytán keletkezett terhek alatt roskadozó érdekeltég állapota eléggé tanúsít, — ezen társulatnak kétszeres sullyal kell kérni a magas kormánytól azt, hogy a Bodrog és a Tisza felsőbb részeibe beömlő vizek fokozottabb szabályozása mellőztessék és lefolyásuk mérsékeltesék, — s különösen hogy a Latorca folyó alsó részének medre szabályoztassék és a Bodrog folyón az átmetszések kijavíttassanak és újabb kiásatása által is ezen folyó vízvezető képessége fokoztassék és hogy ezáltal különösen a többször tapasztalt nagymérvű felsőbb szabályozási munkák következtében végveszélylyel fenyegetett, a Bodrogköz keretébe tartozó Latorca s Tice menti kilenc s a Bodrog jobb partján nyílt ártérben lévő számos községek súlyos állapotán végre segítve legyen!

Megnyugvással várom az országos vízépítészeti nagy tanács javaslatait, mert megvagyok győződve arról, hogy a Bodrogköz nehéz helyzetét is figyelembe veendő, mert hisz a Bodrogköz, tét is figyelembe veendő, mert hisz a Bodrogköz, magyarságunk ez egyik fészke is édes hazánkhoz tartozik s nem lehet kiszemelve arra, hogy a Tiszavölgy érdekében raktározó medencének

használtassék föl és ezáltal a Latorca menti, valamint a Bodrog jobb parti községek és idővel talán az egész Bodrogköz elpusztuljon!

Perbenyik, 1891. április hóban.

Gróf Mailáth József.

KIMUTATÁSA

a zempléni vármegyei nyilvános kórház 1891. évi márc. havi beteg-forgalmának.

1891. évi február 1-ig ápolás alatt maradt	1891. márc. 31-ig újonnan felvett	Ápoltak összege	Ezek közül elbocsátottak				Összes fogyaték	A hó végével ápolás alatt maradt	Az ezen idő alatt felmerült ápolási napok
			Gyógyulva	Javulva	Gyógyulatlanság	Meghalt			
46	48	94	34	6	2	5	47	47	1143

Dr. Schön Hugó,
h. alorvos.

Dr. Schön Vilmos,
főorvos.

CSARNOK,

Galamb Eszti.

Gólya szállott a Galambék házára
Szegény Eszti, Galamb Eszti, bajára;
Egész falu utcahosszat beszél:
Öreg Galamb túl e szégyent nem éli.

Fonó Kata be sokszor is mesélte:
Meglásatok, mi lesz ennek a vége!
Danó Pista esztendeje katona,
Ki lesz, a ki gyalázatát lemossa?...

... Sötét az éj, nincs egy csillag az égen.
Galamb Eszti öli a bú, a szégyen...
Tört szívemmel hozzád esdek Teremtőm,
Könyörűj a boldogtalan szeretőn!

»Ha nem vétett édes anyád emléke,
Mért nem néztél atyád öszult fejére!
Lányom, lányom, mit vétettem ellened,
Hogy eldobtad becsületem s nevemet!«

»Átkozott légy, sírodra vidd átkomat!
Temessen el a pokoli kárhozat...!
Közbe főlír az apátlan kis árva:
»Mért is jöttem e szomorú világra!«...

... Búsán kondul a falu vén harangja.
Csillapuljon, öreg, szived haragja;
Átok helyett imátd rebegj felette,
Ha vétkezett, szegény meg is szenvedte!

* * *

Mire újra virágozott a temető,
Kitellett a három hosszú esztendő;
Danó Pista hazatért, de mi haszna,
Szegény Eszti, Galamb Eszti
Ejjel-nappal siratja.

Holosnyay Gyriell.

LEGOLCSÓBB MAGYAR NAPI LAP

„MAGYAR FÖLD“

KÖZGAZDASÁGI ÉS POLITIKAI NAPI LAP
TELJESEN FÜGGETLEN PROGRAMMAL
SZEKESZTIK

Löcherer Andor és Kormos Alfréd.

A Magyar Föld bel- és külmunkatársai közt a politikai és közgazdasági téren szereplő férfiak egész sorát találjuk.

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

negyed évre 3 frt, egy óra 1 frt.

A „Magyar Föld“ előfizetői
a lap ingyenhirdetési rovatát
nagy sikerrel használják.

Különböző mellékletek

mutatványszámokat ingyen és bérmentve küld

a „MAGYAR FÖLD“ kiadóhivatala

Budapest, Erzsébet-körút 21. sz

HUMOR.

Hasonlatok.

Az orr olyan, mint a cserepes virág: csak a gyakori öntözéstől virul.

Sok feleség olyan, mint az erős villám: vakít és gyújt, gyakran le is sujt.

A sok leánynyal megáldott apa olyan, mint a jó könyv: sok kiadást ér meg.

Némely férj olyan, mint az új vármegye: nincs önkormányzata.

A szerelmes ember olyan mint a gyufa: ha lángra gyulad elveszti a fejét.

Némely férj olyan, mint a macskakölyök: későn nyílnak ki a szemei.

A „Mátyás Diák”-ból.

Apró hirdetés.

Egy ötven éves özvegy férfi, hat gyermek apja, 20,000 ftnyi vagyonnal bir — hasonló körülmények között levő leányt keres házasság céljából.

GONDOLATOK.

Ajándék-érvétel — szabadság-letétel.

Moly a ruhát, bánat a szívet rongálja.

Rózsa-ajak — tövis-nyelv.

Sok embernek sok esze van.

Tál, fazék összездördül — hogyan az ember.

A megpirulás festéke a jó erkölcsnek.

Fontonként fogy az erő — latszámra jó vissza.

HIVATALOS RÉSZ.

1119/891. k. i.

Árlejtési hirdetmény.

Vármegyénk székházához az 1891/92 téli évadra megkivántató 440 köbméter tűzifának szállítási határideje már most biztosítandó lévén, e végből f. évi április hó 26-ának d. e. 10 órájára, a számvevőszéki hivatalba, versenytárgyalást hirdetek.

Fent megjelölt tűzifa készlet fele, 220 köbméter (55 öl), első minőségű hasábos bükkfából, másik fele (55 öl), szintén első minőségű hasábos tölgyfából fog állani.

A tűzifa szállítására vállalkozók felhívhatnak, hogy 50 kros bélyeggel ellátott írásbeli zárt ajánlatukat, 100 ft készpénz vagy megfelelő értékű papír, mint biztosíték csatolásával, t. Zemplén-vármegye gazdasági választmányának címezve, legkésőbb f. hó 26-ának d. e. 10 órájáig alólirottán adják be; amikor is a zárt ajánlatok felbontatnak, jegyzőkönyvbe foglaltnak s határozat hozatal végett a gazdasági választmány elé terjesztetnek.

Hivatalos órák alatt a részletes feltételek alólirottán megtudhatók,

S. a. Ujhely, 1891. ápr. 16-án.

Dongó Gy. Géza,
főszámvevő.

5802. sz.

Zemplénvármegye alispánjától.

Körzesszaz eredményről jelentéstétel végett kiadom.

S. a. Ujhely 1891. április hó 5-én.

a. h. Viozmány Ödön főjegyző.

Másolat.

Gömör-Kishont t. e. vármegye alispáni hivatalától. 4670. szám. Zemplén-vármegye tekintetes alispáni hivatala S. a. Ujhely. — Állítólag gömör-vármegyei Tiszolc nagy-községben 1870.—1875. között született Csizsovics Mihály községi illetősége, a kihallgatása által nyerhető adatok hiányában meg nem állapíthatván, kihallgatás végett kinyomoztatása szükséges leendő. — Hivatalból és tisztelettel kérem meg, sziveskedjék Csizsovics Mihályt törvényhatósága területén hatáson nyomoztatni, feltalálása esetén illetősége körülményeire, jelesül arra, hol tartozkodott születésétől kezdve, kinél nevezkedett? hol nyert képeztetést? kiknél? igazolvány, munka, vagy cselédkönyve mely hatóság által állított ki? jegyzőkönyvileg kihallgatni, igazolványának másolatát vétetni, azt s általában a nyomozás eredményéről való értesítést megküldeni. — Rimaszombat 1891. márc. 21-én alispán helyett Ujházy s. k. főjegyző.

88. sz. Zemplén-vármegye közig. erd. bizottságától.

A nagyméltóságú földmívelésügyi ministerium f. évi 12547 szám, az erdei termékek mely köz utakon való szállítása és lerakása tárgyában kelt intézkedése s ezzel kapcsolatban a kereskedelemügyi ministerium f. évi 13519. I. szám alatt kelt körrendelete az erdő birtokosok tudomására jutását végett közzétételük,

S. a. Ujhely 891. ápr. 5.

Prámer Alajos,

közig. erd. biz. elnöke.

Földmívelésügyi magyar királyi minister 15549. I./4. Körendelet. (Valamennyi közigazgatási bizottságnak és kir. erdőfelügyelőségek.) Az erdei termékeknek közutakon keresztül való szállítása és azokon való lerakása tárgyában. Előfor dultak oly esetek, hogy az erdei termékeknek közutakon keresztül való átszállítása, s azokon való lerakása az 1890 évi I. t. c. 125—131 §-ai alapján betiltatott, s hogy az illető erdőbirtokosok nem voltak azon helyzetben, hogy az erdők termékeit kiszállítsák. Az erdei termékek szállítását s az erdők törvényszerű kihasználását akadályozó ezen körülmények elhárítása végett a kereskedelemügyi m. kir. minister urat megke restem aziránt, hogy mindenütt ott, hol ezt a terep viszonyok szükségessé teszik, a szállítási tilalmat esetről esetre hatályon kívül helyezni, s illetve a tilalom megszüntetése ügyében követendő eljárás szabályozni sziveskedjék, A kereskedelemügyi m. kir. minister úr az ez ügyben tett javaslatomhoz hozzá járulván, a vármegyei és városi törvényhatóságokhoz a másolatban lde csatolt körrendeletet intézte, s megállapította azon feltételeket, melyek alapján az utrendészeti szempontból elrendelt szállítási tilalmak erdei termékek szállításánál hatályon kívül helyezhetők. Felhívom a közigazg. bizottságot, az erdő felügyelőséget, hogy az erdőbirtokosokat a kereskedelemügyi m. k. minister ur fentebb említett körrendeletéről azon megjegyzéssel értesítse, hogy az esetleges szállítási tilalmak megszüntetése ügyében az ezen körrendeletben foglalt határozatok értelmében járjanak el. Budapest 1891 évi március hó 25-én. A minister megbízásából: Bedő.

Másolat. 15549/891. számhoz.

Kereskedelemügyi m. k. Minister. 13519/I. sz. Körendelet, valamennyi vm. és városi törvényhatóságnak (kivéve a horvát szlavon törvényhatóságokat, Fiume várost és Zólyom vármegyét) Az erdőtermékeknek a közutak igénybevételével való szállítása iránt felmerült konkrét eset alkalmából a földmívelésügyi minister ural egyetértőleg a következőket közöl a törvényhatóságokkal jövőbeni ahhoz alkalmazkodás végett: Az erdőbirtokosok, kik az 1879. évi XXXI. t. c. rendelkezései alapján erdei termékeiknek mások földjein való átszállításának engedélyezésére jogos igényt tarthatnak az erdőterületben biztosított ezen jog alapján az 1890. évi I. t. c. 125—131. §-aival szemben nem követelhetik azt, hogy az erdei termékeiket a már meglévő közlekedési utakon lerakhassák, vagy az utakat elzárhassák. Mindazonáltal figyelembe véve azon körülményeket, hogy az erdei termékek sok helyütt csak a legközelebbi vezetők utakon keresztül szállíthatók le az utak alatt elvonuló völgyekbe, s a völgyek alján berendezett rakhelyekre, s hogy az 1890. évi I. t. c.-nek 125. 126. 130. és 131. §-aiban foglalt rendelkezéseknek szigorú alkalmazása a közgazdaság érdekére káros befolyást gyakorolna azért, mivel ez esetben a szűk völgyekben elterülő erdők termékeit kiszállítani, s illetve értékesíteni nem lehetne, kivánatosnak és szükségesnek tartom azt, hogy ott hol az erdei termékek a terepviszonyok folytán az ut rendészeti szabályok megtartásával egyáltalában ki nem szállíthatók, az erdőbirtokosok, az előzetesen megállapítandó feltételek pontos megtartásának kötelezése mellett felhatalmaztassanak arra, hogy az erdei termékeket az utakon keresztül szállítsák, szükség esetében az utat a közlekedés kellő biztosítása mellett az erdei termékeknek rövid időre való lerakására felhasználhassák. A mi a fentebbiek értelmében megállapítandó feltételeket illeti, erre nézve megjegyzem, hogy ezeket az erdőbirtokosok által esetről esetre benyújtandó folyamodványok tárgyalásánál a helyi viszonyok alapján s az illetékes építészeti hivatal véleményének meghallgatásával fogom megállapítani, s hogy a kért engedélyt csak az erdőbirtokosoknak fogom megadni, kik a kikötendő feltételek pontos betartását, s nevezetesen az okozható károk teljes kiegyenlítését kellően biztosítani képesek. Figyelemzetem tehát címet, hogy mindazon esetekben, midőn az illetékes kir. hidépítészeti hivatalok az erdői termékek szabályellenes szállítását megfogják tiltani, az erdőbirtokosokat értesítsék, hogy a tilalom megszüntetése s a szállítási feltételeinek megállapítása iránt hozzám folyamodjanak, s az okozható károk kiegyenlítését biztosítsák. A kérvények a törvényhatóság első tisztviselőjénél nyújtandók be, ki azokat véleményes jelentése kíséretében elem terjesztetni tartozik. Budapest, 1891. március 17-én Baross, s. k. A hivatalos másolat hitelül: Meszessy, s. k. igazgató.

893. sz./I. 91.

Szerencsi járás főszolgabírájától.

Pályázati hirdetmény.

Az elhalálozás folytán üresedésben lévő monoki községi jegyzői állásra pályázatot hirdetek.

A javadalom áll: 1. készpénz fizetés 400 ft, 2. természetbeni lakás, 3. a megyeileg megállapított munkadíjak, 4. 2 hold 1142 ööl föld haszonélvezete, melynek adóját a község fizeti.

Felhívom tehát a pályázni kívánókat, hogy az 1883. I. t. c. 6. §. szerint felszerelt kérvényeket hozzám folyó évi május hó 2-ik napjának d. u. 5 órájáig annál inkább adják be, mert a később beérkező és hiányosan felszerelt kérvényeket figyelembe venni nem fogom.

A választás határnapjául május hó 4. napjának d. e. 10 óráját Monok község házához tűzöm ki. Szerencs, 1891. évi április hó 17-ik napján.

Matolay Béla s. k.
főszolgabíró.

1860. sz./I. 91.

Szerencsi járás főszolgabírájától.

Pályázati hirdetmény.

A lemondás folytán üresedésben lévő bekecsi körjegyzői állásra pályázatot hirdetek.

A javadalom áll: 1. készpénz fizetés 400 ft, 2. természetbeni lakás Bekecsen, 3. a megyeileg megállapított munkadíjak.

Felhívom tehát a pályázni kívánókat hogy az 1883. I. t. c. 6. §. szerint felszerelt kérvényeket hozzám folyó évi május hó 2-ik napjának d. u. 5 órájáig annál inkább adják be, mert a később beérkező és hiányosan felszerelt kérvényeket figyelembe venni nem fogom.

A választás határnapjául május hó 5. napjának d. e. 10 óráját Bekecs község házához tűzöm ki. Szerencs, 1891. évi április hó 17. napján.

Matolay Béla s. k.
főszolgabíró.

Szerkesztőségi posta.

A Gy. M. G. t. szerkesztőségének — Kassa. Igen szivesen de a most beküldött olvashatatlan.

Felelős szerkesztő:

DÓKUS GYULA.

Főmunkatárs: DONGÓ GY. GÉZA.

Kadótulajdonos: ÖZV. BORUTH ELEMÉRNÉ.

Hirdetések.

Tk. 2871. sz./1890.

Árverési hirdetményi kivonat.

A tokaji kir. járásbíró, mint tkkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a m. kir. kincstár végrehajtónak Edlisz Farkas és neje Szász Lina végrehajtást szenvedő elleni 77 ft 12 kr. tőkekövetelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében a tokaji kir. járásbíró területén lévő B.-Olasziban fekvő és a b.-olaszi 264. sz. tjkvben A + 729. hr. sz. szőlő Baluka dűllőben Edlisz Farkas és neje Szász Lina tulajdonul irrott ingatlan egészben 92 ft, — ugyanezen tjkvben A + 834. hr. sz. szőlő Kis magashegy dűllőben Edlisz Farkas és neje tulajdonul irrott ingatlan 74 ft, — ugyanezen tjkvben A + 256. hr. sz. szántó föld Mancsalka tető dűllőben Edlisz Farkas és neje Szász Lina tulajdonul irrott ingatlan egészben 39 ft, ugyanezen tjkvben A + 1. hr. öi. sz. ház, udvar s kert belhely Edlisz Farkas és neje Szász Lina tulajdonul irrott ingatlan egészben 308 ftban ezennel megállapított kikiáltási áron az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1891. évi június hó 24-ik napján délelőtti 9 órakor Bodrog-Olaszi község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladtni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10% -át, vagyis 9 ft 20 krajczárt, 7 ft 40 krajczárt, 3 ft 90 krajczárt és 30 forint 80 krajczárt készpénzben, vagy az 1881. évi LX. tvc. 42. §-ában jelzett árf. számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyi ministeri rendelet 8-ik §-ában kijelölt óvadékképes évtékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. tc. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni. Kelt Tokajban, a kir. jbiróság, mint telekkönyvi hatóságnál 1890. évi december hó 3-ik napján.

Kálmán Lajos, kir. aljbiró.

95./1891. végr. sz.

Árverési hirdetmény.

Alólirott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a weisz-kirchényi cs. kir. jbiróságnak 5338/90. sz. végzésével Rubelka Vincze felperes részébe Bernáth Béla alperes ellen 144 ft hátralekös tőke s jár. erejéig elrendelt kiéll. végrehajtás folytán nevezett alperestől 1891. évi január hó 31-én lefoglalt s felülfoglalt 400 ftba becsült ingóságokra a gálszécsi kir. jbiróság 218/91. sz. kiküldött végzése folytán az árverés elrendeltvén, annak a helyszínén, vagyis Kazsu községében leendő megtartására határidőül 1891. évi május hó első napjának d. e. 10 órája tűzetik ki, a mikor biróilag lefoglalt együveges batár, egy pukker kocsi az 1881. 50. t. cz. 107. és 108. §-ai szerint a legtöbbet ígérőnek készpénz fizetés mellett szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Felhívhatnak egyúttal mindazok, a kik a lefoglalt tárgyakra elsőbbséggel bírnak, miszerint elsőbbségi igényeiket az árverés megkezdése előtt szóval vagy írásban alulírt végrehajtónál, az 1881. 60. t. cz. III. §-a értelmében, a különbeni következmények terhe alatt bejelenteni el ne mulasszák. Kelt Gálszécsen, 1891. évi április hó 12.

Kovácsky Gyula, bir. kiküldött.

SZÓLLÓSY SÁNDOR

SÁTORALJA-UJHELYBEN

ajánlja dusan felszerelt
üveg, porcellán, majolika,
DITMAR-féle lámpa,

Chinai ezüst és konyha felszerelési eszközök
raktárát

legolcsóbb gyári árakban.

Valódi amerikai császár-olaj
nagy raktára.

16

Árverési hirdetmény.

A sajládi vallás alapítványi uradalomhoz tartozó Zemplénmegye Takta-Harkány határában lévő 1426 1120/1200 holdat tevő úgynevezett Bazsi pusztai birtok 1891. évi október hó 1-től 1903. évi szeptember 30-ig, vagyis tizenkét egymásután következő évre a nagymts. vallás- és közoktatási m. kir. ministeriummal Budapesten (V. ker., Hold-utca, 8. sz.) 1891. évi május hó 12-én délelőtt 11 órakor zárt ajánlatu verseny útján haszonbérbe fog adatni.

Az 50 kros bélyeggel 1430 ft. azaz egyezer-négyszásharminc forint bántpénzzel ellátott ajánlatban a beígért évi haszonbér összeg számmal és betűvel világosan kiirandó, s az ajánlatban versenyző által kijelentendő, hogy a bérleti feltételeket ismeri, azokat megértette, elfogadja s azoknak magát eláveti.

A sértetlen pecsétü borítékba zárt ajánlatok a nagymélt. vallás- és közoktatási m. kir. ministerium segédhivatali igazgatóságánál (Budapest, V. ker., hold-utca, 8. szám) 1891. évi május hó 12-én délelötti 11 óráig adandók be, később benyújtott, be nem pecsételt, sértett pecsétü, vagy a meghatározott bántpénzzel el nem látott ajánlatok, vagy bármiféle utóajánlatok el nem fogadhatók, s ilyen, vagy a feltételektől eltérő ajánlatok tekintetbe vétetni nem fognak.

A borítékra irandó »Ajánlat a bazsi-pusztai birtokra«.

Ismeretlen ajánlattevők vagyoni állásukat, nemkülönben gazdasági képességüket hiteles okmányokkal beigazolni tartoznak.

Haszonbéri hátrálékban vagy az uradalommal perben lévő bérlők, vagy bűnvádi kereset alatt álló egyének versenyből kizáratnak.

A bérleti feltételek Budapesten a vallás- és közoktatási m. kir. ministeriumnál, Vág-Sellyén a ker. főtisztviselnél és Sajóládon a m. kir. közalapítványi ispánságnál a hivatalos órák alatt betekinthetők.

Kelt Vág-Sellyén, 1891. évi március hó 26-án.

M. kir. közalapítványi czegléd-sellyei kerületi főtisztviség.

3-3

Tk. 3721. sz. 891.

Árverési hirdetményi kivonat.

A tokaji kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy h.-mádi takarékpénztár végrehajtónak özv. Csörghe Benjamine végrehajtást szenvedő elleni 600 ft. tőkekövetelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében a tokaji kir. járásbíró, területén lévő, Tarcal községében fekvő, a tarcali 483. sz. tjkönyvben A. I. 608., 1099., 1153. és A. + 3495. hr., valamint a tarcali 1764. sz. tjkönyvben A. + 1039. hr. sz. a. foglalt ingatlanokra az árverést 717 ftban ezenel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1891. évi július hó 8-ik napján délelött 9 órakor Tarcal község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áról is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%át, vagyis 65 ft 80 krt és 5 ft 90 krt készpénzben, vagy az 1881. LX. t. c. 42. §-ban jegyzett árfolyammal szám. és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bántpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Tokajban, 1891. évi január hó 26-án.

Láczy, kir. járásbíró

FK. 861. szám

1891.

Árverési hirdetményi kivonat.

A s.-a.-ujhelyi kir. trvszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Zemplénvármegye árszavékének néhai Szánky Árpádné, szül. Fodor Ilona hagyatéki ügyében 2903/91. sz. a. kelt megkeresése következtében a s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék (a s.-a.-ujhelyi kir. bíróság) területén lévő S.-a.-Ujhely községében fekvő, a s.-a.-ujhelyi 2089. sz. tjkönyvben Szánky Árpádné szül. Fodor Ilona tulajdonánál jegyzett és 692. és 693. hr. sz. helyely és kentre s 518. öi. sz. háza a végrehajtási árverelés joghatályával bíró önkéntes árverést 12501 ftban ezenel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a tettebb megjelölt ingatlan az 1891. évi június hó 24-ikén délelött 9 órakor S.-a.-Ujhelyt e kir. trvszék telekkönyvi helyiségében megtartandó nyilvános árverésen 13500 ftban alól eladatni nem fog.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlan becsárának 10%át, vagyis 1250 ft 10 krt készpénzben vagy az 1881. évi LX. törvénycikk 42. §-ban jelzett árfolyammal szám. és az 1881. nov. 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminis. rend. 8-ik §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírokban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bántpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt a kir. törvszék, mint tkvi hatóságnál S.-a.-Ujhelyen 1891. ápril hó 5-én.

Kolos, kir. trvszki bíró.

Tk. 835/1891. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A n.-mihályi kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Zajacz Mihály végrehajtónak Vaszy János végrehajtást szenvedő elleni 150 ft tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék (a n.-mihályi kir. járásbíró) területén lévő Petrócz község házatárában fekvő, a petróczi 33. sz. tjkönyvben A. I. 1-2, 4-12, 14. 15. sorsz. alatt, — továbbá a petróczi 115. sz. tjkönyvben A. + 1. sorsz. alatt és a petróczi 125. sz. tjkönyvben A. 1. sorsz. alatt foglalt ingatlanokból B. 15. illetve B. 14. sorsz. alatt tulajdonosul jegyzett Vaszy János illető jutalékokra az árverést és pedig: a petróczi 33. sz. tjkvi ingatlanra vonatkozólag 485 forintban, — a petróczi 115. sz. tjkvi ingatlanra vonatkozólag 9 forintban és a petróczi 125. sz. tjkvi ingatlanra vonatkozólag 17 ftban ezenel megállapított kikiáltási árakban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1891. évi június hó 2-ik napján d. e. 10 órakor Petrócz községe házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áról is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%át, vagyis a petróczi 33. sz. tjkvi ingatlanra vonatkozólag 49 forintot, — a petróczi 115. sz. tjkvi ingatlanra vonatkozólag 1 ftot és a petróczi 125. sz. teiekjegyzőkönyvi ingatlanra vonatkozólag 2 forintot készpénzben, vagy az 1881. LX-ik törvénycikk 42. szakaszában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszeri rendelet 8-ik §-ában "kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bántpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt a n.-mihályi kir. járásbíró mint tkvi hatóságnál 1891. évi március hó 19-ik napján.

Kapy, kir. aljbíró

162/1891. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a s.-a.-ujhelyi kir. járásbíró, területén lévő, Reichard Testvérek és Teitelbaum Leib felperesek részére Schönfeld Mihály alperes ellen 450 ft, 473 ft, 498 ft tőkék s jár. erejéig elrendelt kiel. végrehajtás folytán nevezett alperestől S.-a.-Ujhelyben 1891. évi március hó 8-án lefoglalt s 659 ftba becsült ingóságokra a s.-a.-ujhelyi kir. járásbíró, területén lévő, Reichard Testvérek és Teitelbaum Leib alperes boltjában leendő megtartására határidőül 1891. évi április hó 21-ik napjának délutáni 2 órája tüzetik ki, a mikor a bíróság lefoglalt bolti cizkek, hábitutorok s egyéb különféle ingóságok az 1881. 50. t. c. 107. és 108. §-ai szerint a legtöbbet ígérőnek készpénzben, szükség esetén becsáról alól is el fognak adatni.

Felhivatnak egyuttal mindazok, a kik a lefoglalt tárgyakra elsőbbséggel bírnak, miszerint elsőbbségi igényeiket az árverés megkezdése előtt szóval vagy írásban alulirt végrehajtónál, az 1881. 60. t. c. 111. §-a értelmében, a különbeni következmények terhe alatt bejelenteni el ne mulasszák.

Kelt S.-a.-Ujhely, 1891. évi ápril hó 9. napján.

Pál Lajos,

kir. bir. végrehajtó.

Tk. 639. sz. 1891.

Árverési hirdetményi kivonat.

A tokaji kir. járásbíró, mint telekkvi hatóság közhírré teszi, hogy a m. kir. kincésár végrehajtónak özv. Horváthné Bodnár Veronika végrehajtást szenvedő elleni 98 ft 91 krt. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a tokaji kir. járásbíró, területén lévő Tokaj községében fekvő, a tokaji 129. sz. tjkönyvben A. 172. és 173. hrsz. a. foglalt zsellérségből özv. Horváthné szül. Bodnár Veronikát illető földhaszonélvezeti és felülepítványi tulajdonjogra az árverést 452 ftban ezenel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1891. évi május hó 14-ik napján délelötti 9 órakor a tokaji kir. járásbíró, telekkönyvi hivatalában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áról is eladatni.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlan becsárának 10%át, vagyis 45 ft 20 krt készpénzben, vagy az 1881. LX. törvénycikk 42. §-ban jelzett árfolyammal és az 1881. november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bántpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Tokajban a kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóságnál 1891. évi március hó 16-ik napján.

Láczy, kir. aljbíró.

Sirkövekre feliratok vézése és aranyozása

SIR-EMLEK-KÖVEK NAGY RAKTÁRA.

BURGER ADOLFNÁL

S.-A.-UJHELYT

Főutcán, a „Vörös ökör” vendéglő épületében.

MINDEN IDŐBEN

nagy választékban tartok s kívánatra felállítok

POROSZ SZÜRKE MÁRVÁNY, GRANIT, SZIANIT

és homokkő sarkövet.

Tisztelettel
BURGER ADOLF
vállalkozó.

Sürgőnczim:
Burger Adolf S.-a.-Ujhely.

Kívánatra képes árjegyzék megtekintésül bérmentve küldetik.

Szagtalan és nyomban száradó

Ca 10 Mtr.
1 Ko
1 ft 50 kr.

Befed minden
előbbi
m á z t

Christoph Ferenc SZOBAPALLÓ-FÉNYLAKK

Lehetővé teszi, hogy a szobák a mázolás alatt is használattassanak, mivel a kellenetlen szag és a lassú, ragadós száradás, mely az olajfestékek és az olajtaknak sajátja, elkerülte. Emellett a használata olyan egyszerű, hogy kiki maga végezheti a mázolást. A palló nedves tárggyal feltörülhető, anélkül hogy elvesztené fényét. Meg kell különböztetni:

színezett szobapalló-fénylakk,
sárgásbarnát és mahagontbarnát, mely akár csak az olaj festék fedi be a pallót s egyuttal fényt is ad. Ezért egyaránt alkalmazható régi vagy új pallóra. Teljesen beföd minden foltot, korábbi mázolást s; van azután

tiszta fénylakk (színezetlen)
új pallókra és parketre, mely csupan fényt ad. Különösen parketre s olajfestékek mar. bemázolt egészen új pallókra való.

Csak fényt ad, onnéfogva nem fedi el a fasztrukt.

Postacsomag, körülbelül 35 négyzög mtr. (két középnyagú szobára való) 5 ft 90 kr., vagy 9¹/₂ márk.

A közvetlen megrendelések minden városban, ahol raktárak vannak, ide küldendők. A bevásárlásnál tessék jól vigyázni a cégre s a gyári jegyre, mivel ezt a több mint 1850 éve letező gyártmányt sokféle utano. zók és hamisítják, s sokkal rosszabb, a gyakran a célnak meg nem felelő minőségben hozzák forgalomba.

Christoph Ferenc,

A valódi szobapalló-fénylakk feltalálója és egyedüli gyártója,
Prága, K. Berlin.

Valódi minőségben csak is Malártsik György fűszre és vegyeskereskedésében kapható S.-a.-Ujhelyt.

Legelsőbb helyekről beszerzett **francia és magyar Cognacok, rumok és arrakok.**

MALÁRTSIK GYÖRGY

fűszer-, esemege-, bor-, tea-, rum-, Cognac-, ásványvíz- és magkereskedése
Sátoralja-Ujhelyben (fő-piacz).
Alapított 1864-ik évben.

Ajánlja a nagyérdemű közönségnek a jelenlegi tavaszi évadra dúsan felszerelt kitűnő minőségű **gazdasági konyhakerti- és virágmagvak** raktárát, melyeknek beszerzésénél, mint mindig, úgy ez idén is igen nagy gondot fordított. Erre vonatkozólag kívánatra ajánlatokkal készséggel szolgál.

Továbbá:

Uj termésű kávék:

Ceylon kit. finom nagyszemű	2 ft 20 kr.	Rizsek:	Carolina itáliai	36 kr.
Arany Jáva kit. finom	2 ft 30 kr.		Glacé AAA itáliai	32 kr.
Mocca valódi arab	2 ft 20 kr.		finom	28 kr.
Cuba kit. finom	2 ft 10 kr.		Japan igen finom	26 kr.
Portorico kit. fin. nagyszemű	2 ft — kr.		finom	24 kr.
Santos finom	1 ft 80 kr.		Rangoon I.	20 kr.
Gyöngy Ceylon kit. finom	2 ft 30 kr.		II.	18 kr.
			III.	16 kr.

Ph. Suchard csokoládé csomagja 35 krtól 1 frtig.
Cacao többféle minőségben.
Cukor legelsőbbrendű, legolcsóbb áron számítja.
Igen szép válogatott levantini-, zimocca-füldő- és lószivacsok 10 krtól 4 frtig.
Pipere szappanok nagy választékban.
Vidéki megrendelések a legpontosabban és leggyorsabban eszközöltetnek.

Valódi és legtisztább ízű szomorodni-, aszú- és egri vörös borok igen csinosan felszerelt palackokban, legjutányosabb áron kaphatók.

Bel- és külföldi sajtók.

Christoph Ferencz-féle padlózat-fénymáz egyedüli raktára.

Pékület megnyitás.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy a kis-piaczon a Weinberger-féle házban levő Berger Sámuel sütődéjét átvettem s egész új

pék-üzletet

rendeztem be, hol naponta kétszer friss sütemények kaphatók. Bármilyen süteket pontos kiszolgáltatás mellett elvállalok.

Magam és üzletem a n. é. közönség becses figyelmébe és kegyes pártfogásába ajánlva, maradtam

alázatos tisztelettel
Schvarcz Antal,
pék-mester.

Egy emeleti utcai lakás f. évi április hó 24-étől kiadó. Bővebb felvilágosítást nyerhetnek **Malártsik Gy.** kereskedésében.

Bármilyen állású, széleskörű ismerettséggel bíró **megbízható személyek** kik igen előnyösen ismert

SORSJEGY-TÁRSASÁGOK

létrehozásához 3-3 tagok szerzésével foglalkozni akarnak, szép jövedelmet nyerhetnek. — Ajánlatok intéződik a Magyar általános takarékpénztár részvénytársasághoz Budapesten.

M. kir. szab. parkétgyár

Dunkel Vilmos K. Kassán,

alánlja

kitűnő száraz tölgyfából készült sokszorosán kitüntetett **szalag és koczka parkétáit** legjutányosabb árak mellett

Raktár: Budapest, Széchenyi tér 5.
Debreczen, Sesztina Lajos urnál
Kolozsvárt, Czako Lajos urnál

A lerakást a gyár a saját lerakói által leggyorsabban s legpontosabban eszközölteti.

Rajzminták bérmentesen!

Behyna Testvérek, S.-a.-Ujhely.

Keil Alajos-féle

PADLÓZAT-FÉNYMÁZ

(Galsur) Bécsből

legkitűnőbb mázó-l. szer puhapadló számára 1 nagypalack ára ft 1.35 kr. — 1 kispalack ára 68

Viaszk-kenőcs

legjobb és legegyszerűbb beeresztő-szer kemény padló számára, 1 köcsög ára 60 kr., 5-8

Behyna Testvéreknél, S.-a.-Ujhely.

Megrendelések oly helyekről, hol bizományi raktár nincs, Keil Alajos Bécs, IV. Ressel-gassa 5. intéződik. Egy kilos csomag ára 6 ft.

Orvosi bizonylatok

MARGIT

gyógyforrásról

MAGYAR SELTERS

Előnyös tulajdonsága valamennyi szikleges vizek között, — vegyi alkatrészeinek szerencsés összetételű kevés szabad szén-sav, de gazdag, félig kötött szén-sav tartalma.

Dr. Korányi Frigyes egyetemi tanár és kir. tanácsos. Jó hatásnak találtam a légutak és gyomorváltóinak hurutos bántalmainál. A Seltersi szén-sav tartalmánál fogva s azért véresek lehetőségénél, vagy a hol a vérkeringési szervek izgatásától kell tartani, a szén-sav-dúsabb vizek fölött előnyvel bír.

Dr. Gebhardt Lajos egyetemi tanár a Rókus-kórház igazgatója. Kiválóan jó hatásnak bizonyult a légző-, emésztő- és vizezőszervek hurutos bántalmainál olyannyira, hogy jelenleg rokonalkatu más ásványvíz kórházunkban alig rendeltek. — csekély szabad szén-sav tartalmánál fogva oly esetekben is sikeresen alkalmazzuk, a melyekben a seltersi-, giesshübli-, gleichenbergi vizeknek használata határozottan káros volna.

Dr. Navratil Imre egyet. tanár: Torok-, gége-, légsző- és bőrbetegségekben igen jó, kiváló hatást pedig akkor gyakorolt, ha az említett szervek bántalmával rokon természetű gyomorjáv volt jelen.

Dr. Poór Imre egyetemi tanár: Gége-, tüdő-, gyomor- vizezőszervek hurutját szintúgy o zlatja.

Ez közserint Európa legelső s leglátogatottabb tudóstegek klimatikus gyógyintézete:

GÖRBERSDORF
a „Margit“-forrás gyógyhatásáról: — Sokoldalú legkedvezőbb eredmények alapján, melyeket én gyógyintézetemben a „Margit“-forrás gyógyvizét alkalmazása által a legutak idült hurutos bántalmainál tapasztaltam, hivatva érzem magamat ezen betegek által kedvesen fogyasztott és jól tűrt gyógyvizet a legsürgősebben ajánlani.

Görbersdorf, 1879. márczius 18-án.
Dr. Rimpler Tódor.

MARGIT borral használva a legegészségesebb ital!

Kizárólagos főraktár **Édeskuty L.**

Ugyszintén kapható mind a gyógyszerárban, füzkereskedésben és vendéglőben.

cs. és kir. és szerb kir. udv. ásványvíz-szállító-nál, Budapest, Erzsébet-tér 8. sz.

A csalogány-utcai utcára szolgáló 2 szoba, 1 előszoba, konyha s a többi szükséges mellék helyiségekből álló lakás azonnal, esetleg f. április hó 24-től bérbe adó.

Szeghy Ágoston.

A t. cz. szőlőbirtokos uraknak!

A tavaszi szőlőmunkálatok alkalmával az általam feltalált és a legjobb sikerrel alkalmazott

floxera-irtószert

bátorkodom ajánlani.

Szerem, mint második övöszer, az országgyűlés által el lett fogadva. Méter-mázsáját 7 frt 50 kron loco Budapesten adom. Egy kocsiromány megrendelésnél bármely vasuti állomáshoz szállítva, szintén 7 frt 50 kr. Egy a beöntéshez készített edénynek ára Budapesten 3 frt 50 kr, Szeremmel egy kilóval 18—20 szőlőtövet lehet mentesíteni.

Használati utasítással tisztelettel alólírt feltaláló és szabadalomtulajdonos szivesen szolgál.

Fridman Lipót,
Budapest, VII., Wesselényi-utca,
41 sz., 4 ajtó.